

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1887—1932.

1935 Szombat, 1935. augusztus 31.
191. szám.

Gyilkos gép

A Vierwaldstätti-tó partján diszkrétan áramvonalas, elegáns autó robog. A volán mellett urvezető, mellette fiatal hölgy, akinek sálját, haját lobogtatja a szél. Hátul a soffőr ül. A napsugarak derűsen világítják be a rohanó, repülő, elmosódó, filmszalagként göngyölődő tájat. Ott táncolnak az autó fényes karosszériáján és a tó csendes, szellőtől alig háborított tükrén. A táj nyugalmas. Alig vannak felhők az égen. Olyan a vidék, mintha sohasem járt volna erre vihar. A természet nyugodt. Csak az autó rohan és vele az ember. A sebességmérő nyolcvan kilométert mutat. Aránylag nem nagy sebesség. A százhusztól messze van. Ez a normális. Nyolcvan kilométer egy óra alatt.

Az urvezető térképet vesz elő. A volánra fekteti. Ebben a pillanatban, vagy helyesebben ennek a pillanatnak egy jelentéktelen hányadában, annyi idő alatt, amennyit az ember különben az életben észre sem vesz, mert észre sem vehet, váratlan és meglepő dolog történik. Az autó egyéni akcióba kezd. A volán a térkép és a rajta fekvő kéz alatt fordult egyet, a gép első kerekei már a tó partjának kőkorlátján táncolnak, a táj szabálytalan, cikk-cakos vonalban robog tovább, szembe egy fa közeledik, a fék nem működik, a fa az autó hűtőjének rohan, tompa hang hallatszik, az autóból szédületes ivben kirepül egy test, a sál lobogása még egy pillanatra látható, aztán az autó folytatja útját, le a tó felé, felborul és végül is a tó vizében pihen meg.

A táj nyugodt. A tó vizében napsugarak. A karosszéria piszkos, foltokat kapott, nem fényes: már nem veri vissza a nap sugarait.

Távíró és rádió röpti világgá a hírt. Nyugtalan gépek közvetítik az eseményt, nyugtalan agyak fogják fel a szavakat, mondatokat és valahol megszületik a gondolat: merénylet?!...

Nem, nem merénylet — érkezik a válasz. Különös pszichózis az, amely minden ilyen tragédia mögött merényletet, háttérrel, politikumot sejt. Nyugtalanok az emberi idegek. Tulzottan reagálnak az eseményekre. Mindenben többet, mást keresnek, mint ami. Merényletről — tehát szó sincs.

Mi történt akkor?

Emberi tragédia.

Tul az áldozatok magas személyiségén, tul azon, hogy ez az augusztusi délelőtt egy nemzetet borított gyászba, az, ami a Vierwaldstätti-tó partján történt, más és több is, mint királyi és nemzeti gyász: mélységesen megrendítő emberi tragédia.

Emberi tragédia, mert egy tragikus epizódja annak a küzdelemnek, amely hosszú-hosszu idők óta ember és gép között folyik. Ez a küzdelem csak az autók frontján és csak az Egyesült-Államok területén — évente harmincötezer áldozatot követel. Ennyien halnak meg minden esztendőben az USA polgárai közül autószerencsétlenségek következtében. A gép, amelyet az ember szolgának és eszköznek alkotott, fellázad. Olyan lesz, mint a Gólem: élni kezd. A gépnek nincs tüdeje, nincs

Mussolini válasza az angol csapat szállításokra:

Hatalmas haderőt koncentrált Olaszország Málta szomszédságában

Egyiptom bejelentette semlegességét — Párisban az angol-olasz viszony enyhülését várják

Helyszíni szemlét javasolnak Genfben a nagyhatalmak

Az olasz-abesszin-viszály következtében Anglia és Olaszország között kiéleződött helyzetről egyre újabb és újabb jelentések szármolnak be. A Press Associated jelentést közöl, amely arról számol be, hogy Portsmouth kikötőjében lázas tevékenység folyik. *Katonai csapatokat szállítanak hajóra azzal a rendelkezéssel, hogy haladéktalanul Máltába induljanak. Ugyancsak hadiszert is nagymennyiségben raknak a szállítóhajóra.* Tegnap vette kezdetét a katonai csapatoknak a Neuralia-gözsre való behajózása. A Daily Telegraph szerint a Holt-társaság 9000 tonnás Belerophon nevű gőzösét a hadvezetőség hadiszerszállítás céljából kibérelte. A hajóval tengerész gyalogság és tüzérség is indul. Portsmouth uccáin a katonai teherautók hosszú sora halad végig a kikötő felé. Ugyanakkor a Gosport és a Les Onsolent hadihajók szabadságon levő tiszteit és tengerész-legénységét visszahívták a hajókra, amelyek indulásra készen állanak. Londoni jelentés szerint a tengerészeti miniszter *intézkedésére az összes tiszti és legénységi szabadságolások megszűntek és úgy a tiszteket, mint a tengerészkatonákat kötelezték, hogy haladéktalanul állomáshelyeiken jelentkezzenek.* Ugyanakkor a párisi Matin értesítése szerint Mussolini az angol részről kilátásba helyezett szankciók ellensúlyozására megtette a szükséges intézkedéseket. Arra az angol intézkedésre, amely hadihajókat rendelt a szue-

zi csatornához, a csatorna esetleges lezárásának fedezésére, Mussolini azzal felelt, hogy

a Földközi-tengeren nagy olasz tengeri haderőt koncentrált és nagyszámú légi haderőt helyezett készenlétebe. Szicília legdélibb részén, tehát Malta-szigetnek közvetlen szomszédságában hatvan tenger-alattjárót összpontosítottak. A szicíliai tengerészeti parancsnokságok utasítást kaptak, hogy hadgyakorlatokat tartanak Malta-sziget közelében.

Sziciliában erős légi haderőt helyeztek állandó készenlétebe.

A Reuter-iroda jelentése szerint Olaszország nem hagy kétséget szándéka felől: *azon igyekszik, hogy minél hamarabb megindíthassa háborúját Abesszinia ellen.* Mussolini ismeretes kijelentése a szankciók elleni fegyveres megtorlásról csak egy célt szolgált — írja a Reuter — előkészíteni az olasz népet a bekövetkező eseményekre. Tájékoztatni akarták az olasz lakosságot, mi következhet be, ha a Népszövetség szeptember 4-iki ülése Olaszország számára kudarcra végződnék. Számolni lehet azzal, hogy ha Anglia hajókat és csapatokat küldene ki a szuezi-csatorna lezárására, Olaszország ugyanolyan számú hadihajót küldene ki a szuezi-csatornához. Ebben az esetben egy második Adagiri következne be, amely azonban nem fejeződhetne be békésen.

szíve és nincs idege. Gyorsabb és kitartóbb lehet, mint az ember. Többet bír el, mint az ember, akinek mellében szív dobog és testében ideg remeg. A gép bírja a nyolcvanas és százhuszas tempót. Az ember is bírja, amíg be nem következik az a pillanat, amikor figyelme kihagy, keze megmozog amikor nem tudja egyszerre figyelni az utat, a térképet és a volánt. Szinte túl van már ez a mechanizált világ azon a gépi tökéletességen, amit az ember idege és szíve elbir.

Éveinknek és napjainknak nélkülözhetetlen és elmaradhatatlan kísérője a gép. Ezeknek a napoknak a gép adja meg a ritmusát. Társunk az élet mindennapjaiban, munkában és szórakozásban és csak ilyenkor — amikor egy egész világból részvétet kiváltó szörnyű tragédia reflektorfénye világít rá — nézzük meg közelebbről, gyanakodva, óvakodva, ráeszmélve arra, hogy jobban kell ügyelnünk rá, figyelniük kell, mert a társból könnyen, egy

pillanat ezredrésze alatt ellenség, gyilkos lehet.

Vigyáznunk kell rá, mert már nem szabadulhatunk tőle, sorsunkat eljegyeztük vele: a modern élet modern kísérője a gép.

Ilja Ehrenburg regényt írt az autók életéről. A jelek szerint az autók valóban élnek. Emberi tulajdonságokat vesznek fel. Gyilkolnak. Erejük, energiájuk, velünk szemben való előnyük — egyébként korunk egyik jelszava — a gyorsaság. Ezt az előnyüket kell csökkenteni, arra a szintre hozni, amelyet emberi ideg és emberi szív elbir. Adjuk meg az embernek, ami az emberé kellene hogy legyen: a nyugodtabb idegállapotot és vegyük el valamit abból, ami a gépé: csökkentjük a gyorsaságot. Ne repülő csoda legyen az autó, hanem tökéletes közlekedési eszköz, gép, amelyet az ember tart uralmában. Féken és pórázon tartott gép, amely modern életet és nem modern halált jelent. (mt.)

Bombamentes fedezékek készülnek Addis-Abeba-ban

Mussolini olasz miniszterelnök az Excelsior munkatársának kijelentette, hogy feltétlenül bízik az olasz csapatok átütőerejében. Bolzanóból érkezett jelentés szerint az olasz csapatok diszfelvonulásán 100 ezer katona vett részt. A hadgyakorlatok lebonyolódása után a csapatok továbbra is a határ közelében maradnak.

Párisból jelentik: A beavatottak szerint most már csak órák kérdése, hogy az olasz-angol helyzetben enyhülés következzen be. Az angol diplomácia megtette a szükséges lépéseket, hogy nyilatkozatra kényszerítse Olaszországot. Felszólították a kormányt, hogy most már egészen konkrét formában határozza meg Abessziniával szemben támasztott igényelt és lentse ki, hogy nem kívánja érinteni a brit érdekeket.

Beavatottak szerint Mussolini olasz miniszterelnök követelése két pontból áll:

1. Abessziniát zárják ki a Népszövetségből.

2. A Népszövetség adjon Olaszországnak megbízást arra, hogy fennhatóságot gyakoroljon Abessziniára északi tenniskjait felett, amivel Olaszország azt akarja bizonyítani, hogy a Tana-tó területén nincsen érdekeltsege.

A francia külügyminiszteriumban tovább folytak a megbeszélések az olasz-etioip-viszály megoldási lehetőségéről. Clark angol nagykövet pénteken ismét megbeszélést folytatott Laval miniszterelnökkel. Ezen a megbeszélésen főleg az Eden főpecsétör párisi látogatásával kapcsolatban napirendre kerülő problémákat körvonalazták. A francia miniszterelnök ezután az olasz nagykövetet fogadta, akivel ismertette az angol álláspontot a további diplomáciai lépésekre vonatkozólag. Politikai körökből származó híradás szerint Laval miniszterelnök az angol nagykövettel folytatott tanácskozásai során most már félremagyarázhatatlanul kijelentette, hogy Franciaország nem hajlandó résztvenni egyetlen olyan akcióban sem, amelynek éle Olaszország ellen irányul. A Matin szerint Eden főpecsétör párisi látogatása azzal magyarázható, hogy a két külügyminiszterium jegyzékváltásokkal és szóbeli üzenetközvetítéssel nem tudja végleges formába önteni a Népszövetség előtt követendő álláspontot. A Petit Parisien érdekes tervet vet fel, amely szerint a nagyhatalmaknak javasolni kell, hogy az olasz vádakat külön bizottság vizsgálja felül a helyszínen és a Népszövetség csak a vizsgálat adataira támaszkodva hozza meg döntését.

Kairóból jelentik: Az egyiptomi miniszterelnök kategórikusan megcáfolja azokat a híreket, mintha Egyiptom és Anglia katonai szövetséget kötöttek volna. Egyiptom kormánya továbbra elha-

tározta, hogy az olasz-etioip-viszály ügyében megőrzi semlegességét.

Alexandriából jelentik: Negyvennyolc óra óta több mint tízezer olasz katonát szállítottak Kelet-afrikába a szuezi csatornán keresztül.

Addis-Abeba-i hivatalos jelentés arról számol be, hogy az Assua-tartomány kormányzójától kapott értesülés szerint a francia szomáli területen megtelepedett egyik nomád

Dzslbutból jelentik: Legújabb híradás szerint háboru esetén az abesszin kormány ráteszi a kezét a francia kezelés alatt levő dzsibuti—addis-abebai vasútvonalra, amely egyben az egyetlen vasútvonal, amely katonai szempontból számításba jöhet. Abessziniában a vasútvonal mentén máris megtette a szükséges intézkedéseket, hogy légi támadást elhárító központokat helyezzenek el. Addis-Abeba-ban különben lázasan készülnek a háborúra. Bombamentes fedezékeket és alagutakat készítenek. A német követség alatt két alagut is épült, amely bombázás esetén alkalmas a kétszáz tónyi német kolónia befogadására. Az angol követség pincéjében bombamentes fedezéket készítenek.

Rendkívül súlyosnak tartja az európai helyzetet a kisantant-konferencia

Csakis gazdasági alapja lehet a dunai paktumnak, — a bledi határozat szerint. — Együtt a szovjettel továbbra is

Bledből jelentik: A bledi kisantant-konferencia ma délelőtti ülésén

a nemzetközi politikai helyzetet vitatták meg, különös tekintettel a Népszövetség legközelebb tartandó ülészakára. A kisantant külügyminiszterei a helyzetet rendkívül súlyosnak tartják és az a véleményük, hogy komoly komplikációktól lehet tartani.

A kisantant továbbra is a tradicionális utvonalon halad, vagyis megőrzi objektivitását és mindent elkövet a béke fenntartása érdekében.

A „Lupta” megállapítja, hogy az olasz-abesszin konfliktus semmiesetre sem befolyásolhatja kedvezőtlenül az Olaszország és a kisantant közötti jóviszony további kifejlődését.

A délelőtti tanácskozások során különösen a középeurópai helyzetet beszélték meg, annak a Dunaegyezmény-javaslatnak alapján, amelyet a konferencia előtt közöltek a kisantant államaival. A „Lupta” kiküldött munkatársának értesülése szerint ez a tervezet paktumot javasol, amely a következő pontokat tartalmazná:

1. A paktum aláírói kötelezik magukat, hogy egymás között barátságos viszonyt tartanak fenn.

törzs betört abesszin területre. Az összeütközés elkerülése céljából az abesszin lakosság az ország belső része felé vonul vissza. A nomád törzsek azonban megtámadták a lakosságot és megkezdték a nyájak elhajtását. Az összeütközést nem lehetett elkerülni és a harc a támadók visszavonulásával végződött. A francia szomáli-földről betört törzsek 60 halottat vesztettek. A párisi gyarmatiügy miniszteriumban még semmit sem tudnak a véres incidensről.

2. Kölcsonös megnemtámadási kötelezettség.

3. Kötelezettség vállalása arra, hogy nem avatkoznak az aláíró országok belállapotaiba és nem fejtenek ki propagandát a szóban levő államok jelenlegi politikai rendjének megváltoztatása érdekében.

4. Kötelezettség arra vonatkozóan, hogy azonnal tanácskozást kezdenek egymás között, míghelyt valamelyik aláíró megsérti a paktum rendelkezéseit.

Az utolsó két pont arra törekszik, hogy összhangba hozza a dunai egyezményt a népszövetségi alapokmányval. A kisantant állandó tanácsa ellenjavaslatot készít, amelyben arra vonatkozóan kér garanciákat, hogy

a Habsburg-restaurációra és az Anschlussra nem kerül sor. Ugyanekkor a kisantant azt javasolja, hogy a dunai paktumnak gazdasági alapot adjanak.

Ma délután az Oroszországgal való kapcsolatok megvitatására került sor. Jugoszláv körökben ennek a kérdésnek nagy jelentőséget tulajdonítanak. A belgrádi „Pravda” ma közölt először egy értelmű cikket, mely szerint Csehszlovákiának és Romániának az a nézete, hogy

a kisantant tevékenysége csak akkor vezethet teljes sikerre, ha a szovjetet Jugoszlávia is elismeri.

Valószínűnek tartják, hogy Rüsdy Arras török külügyminiszter, aki holnap Belgrádba érkezik, Stojadinovics jugoszláv miniszterelnökkel szintén megvitatja az orosz kérdést. Titulescu szintén Bledben marad, mert találkozni akar Arras külügyminiszterrel. A kisantant mindenestre tovább folytatja szoros együttműködését Oroszországgal.

A kisantant külügyminiszterei pénteken este befejezték tanácskozásukat. Pénteken két probléma került napirendre, az egyik az olasz és francia kormányok által elkészített dunai paktum-terv, amelynek irányvonala az 1935. január hetedikén megkötött olasz-francia megegyezés alapelvei szerint a benemavatkozás és a támadó fél meghatározásának fogalomkörét tartalmazza. Az olasz-francia terv javaslatokat tartalmaz a dunai államok között megkötendő benemavatkozási és tanácskérési egyezmények megkötésére vonatkozólag. A kisantant külügyminiszterei jóindulatu vizsgálat tárgyává tették a javaslatot és ennek eredményeként megállapodtak abban, hogy általánosságban nem idegenkednek a dunai paktumnak Olaszország és Franciaország által javasolt megkötésétől, de egyben leszögezik, hogy csak abban az esetben, ha a revíziót és a restaurációt már eleve kizárják a megvitatásra kerülő probléma köréből.

A kisantant külügyminiszterei aggodalommal figyelik azt a restaurációs propagandát, amely jelenleg Ausztriában folyik és amely súlyos bonyodalmakra vezethet. A délutáni ülésen a kisantant és a szovjetunió viszonya került napirendre. Ezzel kapcsolatban az októberben Moszkvába utazó Titulescu külügyminiszter perfectuálni fogja a Szovjetunio és Románia viszonyát,

A vizsgálóbíró letartóztatott egy aradi rendőrtisztet, egy másik ellen pedig letartóztatási parancsot adott ki

Egy razzia súlyos következményel — Szombaton kerül az ügy a törvényszék vádtanácsa elé

Napok óta suttogják az aradi rendőrségen, hogy két ismert aradi rendőrtiszt ellen vizsgálat folyik és ennek következtében a két komiszárt fel is függesztették állásától. Beavatottak azt is tudni vélték, hogy ügyüket az ügyészséghez is áttették már, ahol megvesztegetés címén folyik eljárás a két rendőrtiszt ellen. A hírek ma már konkrét formában valósággá váltak, amennyiben az egyik rendőrtisztet, az egyik aradi rendőrkerület vezetőjét

szierda reggel beldézték Hutiú vizsgálóbíróhoz, az első számú vizsgálóbírói kabinet vezetőjéhez, aki a kihallgatás végeztével közölte a rendőrtiszttel, hogy vizsgálólati fogságba helyezi.

Ugyancsak szerda reggelre idézték be az ügyben szereplő másik rendőrtisztet is, akiről azonban kiderült, hogy tegnap Bucurestibe utazott, valószínűleg ugyanebből az ügyből kifolyólag. A vizsgálóbíró ezért

letartóztatási parancsot adott ki a másik rendőrtiszt ellen is.

A letartóztatott komiszár védője dr. Lepa Valer aradi ügyvéd, aki a vádtanács szombat reg-

gel tartandó ülésén képviseli a rendőrtisztet és kéri szabadlábra helyezését, azzal az indoklással, hogy szolgálatban levő rendőrtiszt ügyét kizárólag a tábla tárgyalhatja és ugyan csak kizárólag a Tábla rendelheti el a letartóztatását, nem pedig a vizsgálóbíró.

A letartóztatás oka hónapokra huzódik vissza. A május elsejére virradó éjszaka — a vád szerint — a két rendőrtiszt razzliát tartott az egyik aradi garnizálódásban, ahol egy aradulnoui fiatalembert bizalmas együttlétben találtak egy aradi uriaszonnnyal. Az igazoltatás után szó volt arról, hogy a tettenért szerelmespárt a rendőrségre kísérik, ahol különböző formalitások következtek volna és D. J. aradulnoui fiatalember 1500 leit ajánlott fel a két komiszárnak, ha elsimitják az esetet és nem terelik hivatalos utra. A vád szerint a rendőrtisztek elfogadták az ajánlatot és felvették az ígért pénzt. Az ügy hónapokon át húzódott, amíg most megtörtént a letartóztatás, a melyet hamarosan a másik fog követni. A vizsgálólati fogságba helyezett rendőrkomiszár egyébként tagadja a vádat, amelyről kijelenti, hogy bosszu műve.

Kedden temetik el Astrid belga királynét

**Lipót király a koporsóra borulva zokog és imádkozik. Teljesen új volt a halálauió
Angheliescu közoktatásügyi miniszter
képviseli a kormányt a temetésen**

Világszerte megrendüléssel fogadták annak súlyos csapásnak hírét, amely a belga nemzetet érte Astrid királyné tragédiája folytán. A világ minden tájáról érkeznek a részvétlívratok a brüsszeli királyi palotához, ahol egy fiatal férj gyászolja zokogva imádozott feleségét. A gyászos eseményről az ARADI KÖZLÖNY tudósításai az alábbiakban számolnak be:

Brüsszelből jelentik: Az a különvonat, amely az elhunyt Astrid királyné földi maradványait szállította Brüsszelbe, tegnap reggel 8 óra 40 perckor megérkezett. Az állomás peronján a kormány tagjai, a diplomáciai kar és óriási tömeg várta az egyszerű fakoporsót, amely fekete lepellet volt letakarva és rajta néhány vadrózsza feküdt. Erzsébet anyakirályné és Mária Jose hercegnő holnap érkeznek meg. III. Lipót király a halottasvonatról még Brüsszel előtt leszállt és autón ment a fővárosba. A mikor a gyászmenet megérkezett, az uralkodó a királyi palota lépcsőjén várta a koporsót. Jobbkeze fekete selyem kendővel a nyakába volt kötve és a fájdalomtól rendkívül levert volt. Astrid királyné holttestét ugyanabban a teremben ravatalozták fel, ahol Albert király ravatala állott annakidején. A királyné holttestét még Luzernben bebalzsamozták. A ravatal dahlia és fehér rózsák borítják és kandaláberek gyertyái világítják meg. A királyi gárda négy tiszteje áll őrt a koporsó mellett.

Lipót király a koporsóra borulva zokog és imádkozik.

A belga hercegérsek pásztorlevelet bocsátott ki, amelyben méltatta az elhunyt királyné érdemeit és egyben utasította a papságot, hogy misét celebáljanak a tragikus módon elhunyt uralkodóné lelki üdvéért és hogy a temetés napjáig esténként félóránál harangozzanak.

Lezárták a koporsót

Astrid királyné tragikus halála gyászba borította a svéd királyi családot is, mert mint ismeretes, az elhunyt királyné svéd származású és Svédországban nagy népszerűségnek örvendett. Amikor Stockholmban tudomást szereztek a borzalmas katasztrófáról, az összes középületeken félárbocra eresztették a lobogókat. Uland herceg maga közölte az elhunyt királyné édesanyjával a gyászhirot. A svéd udvar négyhetes gyászt rendelt el, amely idő alatt az udvarnál nem lesz fogadás.

Pénteken délután minisztertanács volt, amelyen keddre tüzték ki a királynétemetésének időpontját. Astrid királynét a laekeni templomban levő királyi kriptában fogják őket nyugalomra helyezni.

Egész nap óriási tömegek látogatták a királyné ravatalát. Van Zeland miniszterelnök pénteken este rádióbeszédben méltatta az ország lakosága előtt a tragikus módon elhunyt uralkodóné érdemeit.

Párisból jelentik: Brüsszelből érkezett jelentés szerint a tragikus halált halt uralkodóné holttestét bebalzsamozták és tekintettel arra, hogy a szerencsétlenség következtében a királyné arca összeroncsolódott, a koporsót nyomban le is zárták. A belga királyi pár gyermekei előtt nem tudták sokáig titkolni a borzalmas szerencsétlenséget, mert a temetésre való előkészületek feltűntek a városban. Amikor az uralkodó megérkezett Brüsszelbe, két gyermeke már sírva fogadta.

Luzernből jelentik: A belga király haslhorni villájában azt állítják, hogy a halálautó teljesen új volt és az uralkodó a tragédia alkalmával próbálta ki a gépkocsit. Ennek a körülménynek tulajdonítják a katasztrófa bekövetke-

zését, mert az uralkodó nem ismerte kellően a gépkocsit.

Bucurestiből jelentik: Tatarescu miniszterelnök dr. Angheliescu közoktatásügyi minisztert bizta meg, hogy a kormány képviselőiben Astrid belga királyné temetésén részt vegyen. A közoktatásügyi miniszter holnap indul utnak.

A tegnap történt halálos szerencsétlenség annál megrendítőbb, mert, mint emlékeztetés, mástól esztendővel ezelőtt, 1934. február 17-én I. Albert belga király, a mostani király apja, turistáskodás közben tragikus halált halt.

Mint emlékeztetés, a belga király szenvedélyes turista volt, aki minden évben elutazott Svájcba, Tirolba vagy a Dolomitokba, hogy nagy alpesi turákat végezzen. Tavaly február

Astrid királyné élete

Astrid svéd, később belga hercegnő, a belga király szerencsétlenül járt felesége, 1905. november 17-én született Stockholmban. V. Gusztáv svéd király unokahuga volt. A kis hercegnő királyi udvarokban szokatlan nevelésben részesült, mert anyja nemcsak a trón, hanem a praktikus élet számára is elő akarta készíteni. Így meg kellett tanulnia, hogy szokatlan helyzetekben is megálljon a maga lábán. Astrid hercegnő mindenekelőtt a háziasszonykodásba tanult bele s hetenként egyszer az egész család számára meg kellett főznie az ebédet.

Felügyelt a háztartás vezetésére, maga javította ruháit, sőt még a mosáshoz is hozzá kellett szoknia. Nővéreivel együtt csecsemőgondozási tanfolyamot is végzett s négy hónapon át mint ápoló dolgozott egy kórházban, ahol reggel ötkor kellett kelnie s minden durva munkát el kellett végeznie.

Egy Spaaban tett látogatása alkalmával figyelt fel a belga királyné a fiatal hercegnőre. 1926. márciusában azután a királyné rangrejtve utazott fiával, Lipóttal, Stockholmba és ott találkozott egymással először a fiatal hercegi pár.

A nyár folyamán a svéd hercegnők a belga királyi család nyári kastélyának vendégei voltak és 1926. szeptemberében megtörtént az eljegyzés Lipót és Astrid között. Még ugyanabban az évben, november 4-én megtörtént a polgári esküvő is Stockholmban, majd november 10-én Brüsszelben, a Szent Gudula-templomban megtartották az egyházi esküvőt.

A házasságot mindenki mint tiszta és kizárólagos szerelmi házasságot emlegette. A hercegnő eleinte hű maradt evangélikus vallásához, azonban végül engedett az államérdek szempontjainak és 1930. augusztus 8-án kilép-

17-én megint hegyiutra ment. Autón indult el Laakenből, maga vezette kocsiját egészen Marches-les-Damesig, ahol kiszállt az autóból és kötéllel, hegymászócsákánnyal felszerelve nekivágott a sziklás vidéknek. Komornyikja az autóban maradt és várta a király visszatérését.

Már besötétedett s a komornyik egyre nyugtalanabb lett, majd elindult a király keresésére. Kutatása nem járt eredménnyel, erre aztán beszaladt a közeli faluba s fellármázta a lakosságot. Most már nagyobb apparátussal vágtak neki a szikláknak, de a királyt nem találták. Egy órai keresés után a komornyik telefonált a laakeni királyi kastélyba s közölte, hogy a király eltűnt.

Tíz óraker mentőexpedíciót küldtek a király keresésére, amely Jacques de Dixmuiden tábornok vezetésével éjjel 2 óra 2 perckor megtalálta az egyik sziklatetőn a király holttestét, lábbal lefelé függött, a magával hozott kötélbe bonyolódva, koponyáján hatalmas seb volt.

Az expedíció megrendült tagjai kiszabadították a kötélből az uralkodó holttestét, óvatosan levitték a szikláról és autón a kastélyba szállították.

Virradatkor érkeztek meg a palotába, ahol már mindenki tudott a szerencsétlenségről, csak a királyné nem. Reggel azonban már nem lehetett tovább titkolni a dolgot Erzsébet királyné előtt.

ve az evangélikus egyházból, katolikussá lett. Az egyházba való felvételt Van Roy kardinális végezte a Szent Gudula-dómban, Brüsszelben.

1927. október 11-én Astrid egy leánykának, Josephine Charlotte-nak adott életet. A kisleányt 1930. szeptember 7-én a trónörökös követte, akit Baudoin-nek kereszteltek.

Belgiumon kívül három ország királyi családját borítja gyászba a tragédia. A svéd származású belga királyné egyik nővére a norvég trónörökös felesége, másik nővére pedig, Margit, Axel dán királyi herceggel kötött házasságot.

A királyné éppugy, mint Lipót király, rendkívül népszerű volt. A modern és demokratikus életformák hívei voltak, naponta láthatók voltak a brüsszeli utcán, ahol elvegyültek a tömegben. Mint a tragikusorsú Albert király, ők is nagy sportkedvelők voltak, különösen a hegyi sportot szerették. Most is ezért mentek autójukon Svájcba.

Lipót király

Lipót király 1901-ben született. A világháború alatt, amikor Belgiumot megszállták a németek, testvéreivel együtt Angliába került.

Tizennyolc éves korában belépett a belga hadseregbe, 1926-ban felkereste Belgium afrikai gyarmatát, Kongót és ott töltött egy fél esztendőt. Trónralépése óta uralkodól képessegről és emberi jóindulatról tett tanúságot.

Tapintatosan és tehetségesen egyenlítői ki a különböző pártok ellentéteit. Népszerűségét fokozta tavalyi ismeretes akciója, mely a bányászok bérharcába avatkozott be és nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a bérharc a munkásokra aránylag kedvező módon fejeződött be.

H. Sziklay Gizi tánc tanárnő

szeptember 1-én, vasárnap este tánciskoláját megnyitja a KRISPIN-teremben (Str. Eminescu 32.) kedők és haladók részére. Beiratkozás és felvilágosítás lakásán: Str. I. C. Duca 4. Gyermekek és diákokonak. Magánórák és magánkolonok tanítása a modern-táncok legújabb változataiból. FIGYELM! Balett- és torna-iskola. Táncgimnasztika, ritmika és művészeti táncok tanítása egyénileg és csoportokban. Minden vasárnap este táncgyakorló órák. 4964

Rendezi a kormány a nyugdíjasok helyzetét

Bucurestiből jelentik: A politikai pártok vezetői jórészt mind a vidéken tartózkodnak. A kormány tagjai is szokásos weekendjüket tartják. Ennek ellenére a kormány fontos törvényjavaslatokon dolgozik, amelyeket ősszel a parlament elé terjesztenek. A kormány a nyugdíjrendszer egységes alapra helyezését kívánja megvalósítani. A nyugdíjpénztárak rendszerének különbözősége az államnak sokszor jelentős anyagi károkat okoz. Az

egységesítés által remélik, hogy az állam és a nyugdíjasok egyaránt megszabadulnak az ezen a téren uralkodó anarchiától. A parlament elé fogják terjeszteni az ostromállapot meghosszabbítását is. A kormány minden körülmények között már átalakított, illetve kiegészített formájában jelenik meg a parlament előtt. A kormány átalakulása szeptember 15. után történik.

Megérkezett városunkba a nagy és elegáns „COLOSSEUM“-cirkusz,

truppai, lévén egyedülálló a maga nemében. Legkiválóbb világattrakciókkal. Igen mélyen leszállított helyárrakkal, a rossz gazdasági viszonyokra való tekintettel. Fenntartott hely: 27, asólye 16, karzat 7 lel. Kezdeté fél 10 órakor este. Vasárnap fél 5 órakor nagy előadás teljes műsorral. Az előadások végén különlegesen humoros pantomim.

mely a Piata Stefan cel Mare-n lesz felállítva. Ma, szombaton nagy megnyitó előadást rendez. Saját világítás és zene. Nem tévesztendő össze ez a cirkusz semmi más vándorkomédiás

Elhagyták Aradot a „Tour de Roumanie“ versenyzői

Gragac futotta be elsőnek az Arad-oradeai utszakaszt

Ünnepélyes keretek között indultak a versenyzők Aradról. Az oradeai eredmények

Pénteken a kora reggeli órákban nagy tömeg gyűlt egybe az aradi városháza elé, hogy tanuja lehessen a Románia körüli kerékpárverseny ötödik utszakasza startjának. Az indulást 7 órára jelezték, de 7 órakor híre sincsen a versenyzőknek, csupán hét óra után érkeznek. Fél 8 óra tájban már közel valamennyi versenyző megérkezett, számszerint ötvenen folytatják a versenyt, mert Ninoft és Nicoloff bulgár versenyzők feladták a küzdelmet az Aradra beérkezett 52 versenyző közül.

A kerékpárosok az utolsó simításokat, javításokat eszközlik gépeiken, gumikat pumpálnak, csavarokat igazítanak, szerelnek. A legjobb teljesítményt jelző sárga trikót ezúttal a jugoszláv Gragac viseli és saját bevallása szerint meg is fogja tartani az egész verseny végéig.

A beteg Hrenciuc is starthoz áll, aki Aradon a beérkezéskor tüdővérzést kapott, de ez sem retenti vissza a verseny folytatásától. A kerékpárosokat kísérő fővárosi orvos úgy döntött, hogy Hrenciuc elindulhat az ötödik utszakára, de amennyiben az első 20 kilométer rosszul érezné magát, úgy fel kell adnia a versenyt. Hrenciucot barátai igyekeztek lebeszélni a további versenyzésről, de a kerékpáros egészsége feláldozása árán is a helyezették között akar maradni és starthoz állt.

A hatóságok képviselői is megérkeznek: Cotioiu Romulus dr. polgármester, Bejan Romulus dr. rendőrkezes, Ciuca Ioan dr. alispán, Vulpe Iosif munkakamarai elnök, Blaga Nestor tanár, a fogadóbizottság elnöke. A start előtt Comarnitzky elnök, az egész kerékpármeeting megszervezője, meleg szavakkal mondott köszönetet azért a szívélyes fogadtatásért, amelyben a kerékpárosokat Aradon részestették és azon reményének adott kifejezést, hogy csapatunk megállja helyét a jugoszláv, lengyel és török versenyzőkkel szemben.

Rennich és Burian, a két aradi versenyző új gumikkal jelennek meg az indulásnál és erősen bizakodnak, hogy a továbbiak során nagyobb sikerrel fognak szerepelni. Közvetlenül a start előtt nagy az izgalom. Ellenőrzik a gépeket, felolvassák a versenyzők névsorát,

majd három sorban sorakoznak fel a kerékpárosok és a szövetségi megbízott stopperrel kezében mondja be a még hiányzó másodperceket. Pontban nyolc órakor Cotioiu Romulus dr. ad jelt a startászlóval az indulásra és a félszáznyi kerékpáros gyors tempóban indul el az ötödik utszakaszra — Salontán át Oradea felé...

Oradeáról jelentik: Ma délben 12 óra 31 perckor futott be Oradeára a Tour de Roumanie első versenyzője. Az arad-oradeai etap győztese Gragac jugoszláv, aki a 121 kilométeres távolságot négy óra 31 perc és 40 másodperc alatt tette meg. A második Tudose (Románia) volt, míg a harmadik Paninger (jugoszláv). A további helyezések a következők: 4. Timkó (Románia), 5. Hrenciuc (Románia), 6. Dinu Stefan (Románia), 7. Nicolic Ion (Románia). A bolgárok tudvalevőleg visszaléptek a versenytől. A versenyzők holnap Cluj felé folytatják utjukat.

Az Iparkamara és az Ipartestület testületileg tisztelgett az új városvezető előtt

Domán Sándor és Pacuraru Brutus látogatása dr. Cotioiu Romulusnál — Tervezet készült el az aradi kisipar megmentésére

Az új városvezetőség által kiadott program, amely a hanyatló Arad megmentését tűzte ki célul, élénk visszhangot keltett egy a polgárság, mint az egyes érdekképviseletek körében. Egymás után keresik fel Cotioiu Romulus dr.-t a városházán az érdekképviseleti szervek vezetői, akik teljes támogatásukról biztosítják és elgondolásaikról tájékoztatják az átmeneti-bizottság új elnökét.

A tegnapi napon a Kereskedelmi és Iparkamara nevében Domán Sándor alelnök és Pacuraru Brutus főtákar keresték fel Cotioiu Romulus dr.-t, akit üdvözöltek abból az alkalomból, hogy a város élére került. Ugyanakkor bejelentették az átmeneti-bizottság elnökének, hogy a Kamara szeptember közepére nagygyűlést rendez, amelyen a haldokló Arad problémáival és megmentésének módzataival foglalkoznak.

Cotioiu Romulus dr. a város vezetésének legteljesebb együttműködéséről biztosította a Kamara képviselőit, az Arad újbóli felvirágoztatásáért folytatandó munkában.

A mai napon az Ipartestület képviselőjében Krón Lénárd építész, Moskovitz Izidor és Dolga Mircea főtákar jelentek meg a városházán Cotioiu Romulus dr.-nál. Bejelentették az interimár-bizottság elnökének, hogy

az iparosság számos pontból álló tervezetet dolgozott ki a súlyos helyzetben levő kisipar megmentésére.

Cotioiu Romulus dr. a legnagyobb figyelemmel hallgatta végig a különböző elgondolásokat és végül is nyomatékosan hangsúlyozta annak fontosságát, hogy Arad, amelyet gyáripára hovatovább már teljesen elhagyott, legalább egy fejlődő kisiparban kapjon némi kárpótlást.

A fentiekből örömmel konstatálható, hogy az Arad hanyatlását mutató vészjelek az egész polgárságot megmozdításra készítették. Még ennél is reményteljesebb az a tény, hogy

rövidesen egységes front alakul ki „Arad megmentésé”-nek jelszavával, amelynek élén az új városvezetőség áll.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny”-re!

Egy óra	70.—
Negyedévre	210.—
Félévre	420.—
Egy évre	Lei 840.—
Külföldre havonta	50.— Lei, jel több.

Egy előkelő aradi köztisztviselő bűnvádi feljelentést tett a gyermekmenhely egyik orvosa ellen,

akit azzal vádol, hogy bűnös gyermeke halálában. — Az ügyészség elrendelte a gyermek exhumálását, amely szerdán délután megtörtént. — Folyik a vizsgálat a súlyos vád ügyében

Szenzációs bűnyben folytat vizsgálatot az aradi ügyészség. Még kedden, a délelőtti órákban történt, hogy egy aradi, előkelő állású köztisztviselő megjelent Vulpe Constantin főügyésznél és feltűnésteltető írásbeli feljelentést nyújtott be. A feljelentésben előadja, hogy gyermeke az aradi gyermekmenhely gondozásában volt és néhány nappal ezelőtt váratlanul meghalt. Leszögezi a köztisztviselő, hogy alapos gyanúk állanak fenn, hogy a tragikus eset a gyermekmenhelyen uralkodó állapotok következtében történt és konkrét módon vádat emel a menhely egyik orvosa ellen, akiről kielent, hogy bűnös gyermeke halálában. Mitán pedig az a gyanu áll fenn, hogy a halál-

eset nem természetes körülmények között állt be.

kérte a gyermek exhumálását és sürgős vizsgálat megindítását.

A feljelentés alapján a főügyész nyomban szigorú vizsgálatot rendelt el, egyben pedig helyt adott az exhumálási kérvénynek is. A boncolás végrehajtására Ionescu Alexandru dr. aradi törvényszéki orvos kapott megbízást, aki szerdán délután az ügyészség és rendőrség képviselőinek jelenlétében végrehajtotta az exhumálást az aradi felső temetőben. A törvényszéki orvos szombaton nyújtja be írásbeli jelentését a boncolás eredményéről és ettől függ a megindult vizsgálat további menete.

Aradiak — Aradért!

Vonultassuk fel Arad-Podgoria szőlősgazdáit!

— mondja Lantos Miksa

Domán Sándor, Rácz Sándor dr. gyakorlati javaslatai a város gazdasági romlásának feltartóztatása érdekében

Meg kell valósítani az ARADI HETET!

Ankétünk keretében egyre több hozzászólás érkezik, bizonyítékul annak, hogy Arad polgárai megértették akciónk jelentőségét és hozzá is kívánnak szólni a városunk létét érintő problémákhoz. Az általános kérdések mellett egyes városrészek, egyes uccák lakosainak kívánságai is érkeznek be, megfelelő megoldási lehetőségek felsorolásával és bizonyos, hogy sok aradi polgár elgondolásaiban akadnak szép számmal nyomban megvalósítható ötletek is, amelyeket Aradváros új vezetői munkaprogramjukban jól fel tudnak használni. A mai napon a beérkezett hozzászólásokból a következőket közöljük:

Domán Sándor,

az Aradi és Banati Kereskedelmi Testületek Szövetségének elnöke

— A felvetett problémát két részre kell osztani. Az egyik: mit kellene tenni, a másik az, mit lehet tenni. Sürgősen kellene a városi közüzemek kiterjesztése, kövezések, aszfaltozások, csatorna- és vízvezeték-hálózat kibővítése, autobuszok beszerzése, de ehhez a nagy programhoz pénzre volna szükség. Ezeknek megvalósítását nem lehet és nem szabad adó után elképzelni, ilyen elgondolással hozzá sem szabad fogni a keresztülvitelhez. Csakis sok-sok évi törlesztés formájában kényszeríthető el mindez. A mai gazdasági viszonyok mellett tud-e a város megfelelő kölcsönhöz jutni, ez olyan kérdés, amelyre nem tudok válaszolni. Sohasem volt másképpen és nem is lehet beruházásokat egy évi költségvetés terhére beállítani és így magától értetődik, hogy intézményeket milliós kölcsön nélkül létesíteni nem lehet.

— Mit lehet azonban azonnal tenni? Milyen intézkedésekkel lehetne Arad haladó vérkeringését injekciókkal eleveníteni, pezsgésbe hozni? És erre a kérdésre változatlan lelkesedéssel, oldaltámadásokkal és intrikákkal nem törődve, csak ezzel válaszolhatok: meg kell valósítani az „Aradi Hét” gondolatát. Az Aradi Hét, amelynek keretében megmutathatja ez a város iparát, gazdagságát, kulturáját, színművészetét, szépségét, a Murest, ez alkalommal rendezhetünk az országban először, komoly szabadtéri előadást, amelyek mind úgy az ország, mint a külföld lakosainak figyelmét felhívják városunkra. Azok az idegenek, akik Aradra jönnek, megnézik az egész országot is, nagyon sok csodálatos természeti szépséggel. Nem tudok mást elképzelni kezdetnek. Ha ezt a programot meg tudjuk csinálni és magunkra tudjuk irányítani az illetékesek figyelmét, új vérkeringést teremtünk, eleveniséget és hiszem, hogy ilyen kezdet után elérkezik Arad számára is a jobb és szebb jövő.

— Fontosnak tartanám még az aradungrai hidvám eltörlését és Aradungrai község idecsatolását, amely már régi problémája a városnak és amelyet véglegesen meg kell csinálni, mert ezáltal olcsóbbá tesszük az élelmet és új fejlődési térhez jutunk.

Dr. Rácz Sándor,

az UGIR aradi fiókjának elnöke

— Ha Aradváros gazdasági hanyatlásának és ezzel szemben más román város fejlődésének okait keressük, úgy meg kell állapítanunk, hogy elsősorban városunk fekvése oka annak, hogy visszafejlődünk, Aradvárosának nem lesz

addig fejlődési lehetősége, amíg az európai gazdasági viszonyok és az egyes országok közötti gazdasági kapcsolatok meg nem javulnak. Ha ez a helyzet beáll, úgy Arad, mint határ- város, a rendezésre álló gazdasági berendezéseinek fogva fejlődésnek fog indulni, mert fővasútvonal mellett fekszik és helyzeténél fogva alkalmas a nyugat és kelet közötti kereskedelem közvetítésére. Ez, sajnos, csak a jövő zenéje.

— Addig is helyesnek tartok minden elgondolást, még a látszólag kisvonalut is, amely Aradot a letargiából fel akarja rázni, fürdővárosi, mintavásári stb. elgondolásokkal szándékozik az élethez való akarását dokumentálni. Az Astra elköltözésével kapcsolatban mindent el kell követni hogy a kormánnyal egyetértve és bizonyos törvények megváltoztatása mellett, az Astra üresen maradt helyiségeit ipar céljaira hasznosítsuk. Az Astra eltávolítását a legsúlyosabb csapásnak tartom, amely Arad gazdasági életét az utóbbi időben érte.

— Igyekeznünk kellene politikusaink révén elérni azt, hogy a kormány arányosan ossza meg a főhivatalokat Arad és Timisoara között és ne mindent oda koncentráljanak. A főhivatalok adják meg egy város politikai jelentőségét és még a gyáralapítások szempontjából sem közömbös az, hogy bizonyos hatóságok ebben a városban vannak-e, vagy máshol. Ez a körülmény magyarázza meg Timisoara hatalmas fejlődését Araddal szemben.

Lantos Miksa,

volt városi tanácsos

— Aradfürdőváros megvalósítását tartanám a legelsőrendűbb szükségletnek. Ezzel kapcsolatban már több nyilatkozat hangzott el és én éppen ezért pótlólag még csak annyit említek meg, hogy a Hajós-klubház mellett hatalmas, modern, lapostetejű szállodát kellene építeni, ahol az itt nyaraló idegenek elhelyezést nyerhetnek. Ugyancsak ezzel függ össze a parkok alaposabb gondozása. A parkokat virágokkal kell beültetni, mert jelenleg parkjaink sivatagok. Az Eminescu-parkban fürdőmedencét kell építeni a két-hároméves gyermekek számára. A Piața Stefan Cel Mare-ről el kell tüntetni a vurstlit és ezt a helyet állandó kiállítási területnek kell felhasználni. A Mureș hajózhatóvá tétele óriási gazdasági jelentőséggel bírna. Nem szabad elfeledkeznünk arról sem, hogy Arad iparának és kereskedelmének érdeke, hogy Arad-Podgoria virágozzék. Erről a kérdéssel annakidején az Aradi Közlönyben több cikket is írtam. Rendezzünk Aradon szőlőhetet, miként Olaszország is szőlőhetet rendez minden esztendőben a maga bortermő vidékén. Vonuljanak föl díszes kocsikon Arad-Podgoria gazdái, állítsák ki izléses sátrakban szőlőjüket, borukat. A szőlőhet tartama alatt más vonatkozása kiállítás is lehetne Aradon rendezni. Kedveltesseük meg az ország többi részének lakóival és a külföldiekkel az arad-podgoriai szőlőt és bort. Abban az esetben, ha a podgoriaiak sorában jólét uralkodik, akkor az aradi kereskedőknek és iparosoknak is nagyobb forgalma lesz, mert akkor a vidék ide, a városba hozza pénzt.

— Nézetem szerint helyes lenne, ha az autbuszforgalmat csak a külvárosokra korlátoznák. A főútvonalakon pedig be kellene vezetni a villamost. Tiltsák meg Arad közelében

H. SZIKLAY GIZI táncotárnő

„Krispin teremben” Str. Eminescu 32. levő tánciskolájában szeptember 2-án, hétfőn este új kezdő kolon nyílik meg. Beiratkozások és bővebb felvilágosítás lakásán Str. I. G. Duca 4. I. em. 431

a nagyobb birtokok parcellázását, mert a parcellázások következtében a város területben nagyobb lesz ugyan, a város vezetőségének viszont nem áll módjában anyagiakkal fedezni új utak építését és uccák rendezését. A Perneavában, Ségában és Gáiban parlagon vannak kertek, itt parcellázzanak. Perneava a helytelen parcellázási politika miatt nem fejlődhetett. A fentemlített városrészek kövezését kölcsön felvétele nélkül nem lehet végrehajtani. A városi vízüzemek tudvalevőleg nyereséggel dolgoznak. Ebből a nyereségből bővítsék ki a vízvezeték-hálózatot. Létesítsen a város néptürodákat, amelyek közepeszségügyi szempontból nélkülözhetetlenek. Sürgős lenne néhány ucca megnyitása, különösen Ségában, valamint a Lantos-telepen. A cigánytelep kiépítésének kérdése a város egyik legsajgóbb sebé.

Negyvenhárom repülőszerencsétlenség volt az idén

A légügyi alminiszter szakszerűen összeállított jelentésben ismerteti a legutóbb történt repülő-balesetek okait.

Bucurestiből jelentik: Garamfil légügyi alminiszter részletes beszámolót készített az utóbbi időben történt repülőszerencsétlenségek okairól. Ebben az esztendőben negyvenhárom repülőszerencsétlenség volt, amelyek közül husz a repülőiskolákban gyakorlatozás közben történt. Tizenkilenc balesetnél két sebesülés és egy haláleset volt, három gép pedig teljesen tönkrement, míg a többi balesetknél a gépeket ki lehetett javítani. Öt szerencsétlenség géphiba következtében állott elő, míg a többi szerencsétlenség okozói a pilóták voltak. A huszadik esetben két gép a levegőben összeütközött és ekkor az egyik pilóta meghalt.

A repülőosztagnál 22 baleset volt 8 halálesettel, három sebesüléssel és kilenc gép ment tönkre. Az aviatikai költségvetés évek óta rendkívül alacsony volt, úgy, hogy a kormány ez évben költségvetési pótlást engedélyezett. A költségvetési összeg első részletét már a légügyi minisztérium rendelkezésére bocsájtották és ezenkívül száz polgári gépész alkalmaznak. Az alkatrészek pótlása nagy nehézségekbe ütközik, mert a Banca Nationala 1935. május 15-ike óta csak 15 millió lei értékű devizát bocsájtott rendelkezésre és a repülőbéllyeg bevétel sem hozta meg a kívánt eredményt.

CORSO CENTRAL

5 és 7¼ órákor

Este 9¼ órákor

A fejedelem nagy szerelme

Epizódok a német fejedelmi udvarok köréből. Pazar kiállítás! Korszerű pompa!

Willy Fritsch, Trude Marlen, Ida Wüst.

SELECT

5, 7¼ és 9¼ órákor

Premier!

Az áladjutás

Német k. tona-vigiáték, főszerepekben a legjobb komikusokkal. — Heinz Rühmann, Trude Berliner, Adolf Wohlbrück, Victor de Kowa.

Este, az utolsó előadás után nemzetközi boxmérkőzés!

URANIA

5, 7¼ és 9¼ órákor

Repriz-premier!

Az elmúlt szezon nagy sikerének felújítása!

A tisztiszolga

Guy de Maupassant regényének filmváltozata. Főszerepekben Marcelle Chantal.

HIREK

Rendőri nyomozás varázslattal

A szudáni négerek fogalma a magánjogról és a magántulajdon szentségéről sok kívánnivalót hagy maga után. A benszülöttek a lopást egyáltalán nem tartják bűnnek, inkább az életrevalóság ékes bizonyítékának, ügyességének, sőt dicsőségének. A szudáni angol hatóságok mindent elkövettek a benszülöttek e népbetegségének leküzdésére, számtalan megbeszélést tartottak a törzsfőnökökkel, hogy a mindinkább elharapózó tolvajlási ösztönnek gátat vessenek. Azonban hiába hozták a legdrágább intézkedéseket, a szudáni néger csak nem akarták revidálni álláspontjukat a magántulajdonról.

Ellis, angol utleíró rendkívül érdekes adatokat szorol föl utikönyvében azokról a módszerekről, ahogy az egyes benszülött törzsfőnökök igyekeznek megvédeni a magántulajdon s miképp küzdenek a notórius tolvajok ellen. A korbácsolás és kézcsontkítás például nem tudja visszatartani a szegény négerket attól, hogy ellenálljanak a csábításnak. A tolvajokat egyetlenegy dolog tartja rettegésben s ez a varázslók nyomozó szeánsza. A szudáni falvakban a papok időközönként nyomozóelutalásokat rendeznek, ilyenkor különböző mérgező füvekből készített bódító italt isznak, amely tisztánlátókká tesz őket. A panaszosok ezután fölvonulnak a bódulatban álló pap elé, előadják különböző károsodásaikat. A nyomozó varázsló a panaszos meghallgatása után táncolni kezd, majd az egész falu népétől követve elindul abba a házba, ahol eltűnt valami. A házban azonban megszállja a mindentlátó szellem, amely megmutatja neki, hogy miképpen hajtották végre a lopást. A varázsló megjátssza az egész büntényt, pontosan követi a tolvaj utját, elmege például arra a helyre, ahol a bűnös elásta zsákmányát, vagy abba a házba, ahol tuladott a lopott jószág. S végül megnevezi a bűnöst. Erre azonban rendszerint nincs is szüksége, mert az extatikus jelenetek során a tolvaj rendszerint elárulja önmagát. Ha azonban ez nem történne meg, a varázsló rámutat arra a házra, ahol a lopott holmit eladták, rámutat arra a körre, ahol a tolvaj utójára beszélgetett, de a legrosszabb esetben megnevezi a tolvajt. Persze néha téved. Ez azonban mitsem változtat a szigorú ítéleten.

Az angol kutató szerint, ez a nyomozási eljárás csak az esetek husz százalékában produkál ártatlan áldozatokat. Európai szemszögből itélve meg e rendőri ténykedést — bizony naivanak tart-hatjuk, nevetségesnek, sőt borzasztónak. De Ellis kifejtji, hogy a varázslórendőrnek a munkáját ezernyi körülmény segíti, s a varázsló-rendőr legtöbbször tudja is, hogy ki a bűnös, vagy legalább is sejti és a sok hókusz-pókusz csak arra való, hogy a bűnös, aki szintén jelen van a helyszíni szemlén — a rendőri szeánszon ugyanis az egész falunak jelen kell lennie — a mindentudó szellemtől halálra félemlítve, önkéntesen jelentkezik. Ha van valami, úgy ezek a nyomozószeánszok veszik el a szudáni négernek kedvét a lopásoktól.

— **IDŐPROGNÓZIS:** Déli, délnyugati légáramlat mellett felhős, de egyelőre meleg idő várható.

— **María özvegy anyakirályné Jugoszláviába megy.** Bucurestiből jelentik: María özvegy anyakirályné a napokban Déljugoszlávia egyik fürdőhelyére megy, ahol találkozik Mariora jugoszláv királynéval, aki ott nyaral Péter királlyal és a többi jugoszláv herceggel.

— **Megtagadta a Banca Nationala és a kormány az angol-román egyezmény aláírását.** Bucurestiből jelentik: A Leon államtitkár által megkötött angol pénzügyi egyezményt a Banca Nationala nem fogadta el, mert azt megnevelőnek tartotta. A szakértők véleményezése alapján a kormány is megtagadta az egyezmény aláírását, azzal, hogy annak záradékát meg kell változtatni.

— **Szeptember 5-ig kinevezik a Banca Nationala új kormányzóját.** Bucurestiből jelentik: A „Gazeta” értesülése szerint Teodorescu, a Banca Nationala ideiglenes kormányzója legkésőbb csütörtökig, szeptember 5-ig megválik megbízatásától. A kormány eddig az időpontig aláírás végett az uralkodó elé terjeszti az új bankkormányzó kinevezéséről szóló dekrétumot. Politikai körökben úgy hiszik, hogy erre a méltóságra a kormány pártunkívüli személyiséget nevez ki, aki az összes tényezők bizalmát bírja.

— **Új kimutatás a felfüggesztett tisztviselők-ről.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium körlevelet intézett az összes minisztériumokhoz és autonóm pénztárakhoz, hogy küldjék be a pénzügyminisztériumnak a felfüggesztett és kilépett tisztviselők-ről szóló kimutatásokat, mert tiszta képet akarnak szerezni a tisztviselők helyzetéről. A pénzügyminisztérium ugyanis arról értesült, hogy a megüresedett állásokat napidijásokkal töltötték be és a törvényes rendelkezéseket nem respektálták. A megüresedett állásokat semmiféle indokolással sem tölthetik be.

— **NYUGDIJAK KIFIZETÉSI SORRENDJE.** A nyugdíjak kifizetése szombaton reggel kezdetét veszi. A kifizetés sorrendje a következő: augusztus 31-én katonai nyugdíjak, szeptember 2-án C, D, E, F, G, H kezdőbetűs polgári nyugdíjasok, szeptember 3-án: I, J, K, L, M; szeptember 4-én: N, O, P, R, S; szeptember 5-én: T, U, V, Z, A, B; szeptember 6-án pedig azok jelentkezzenek, akik előzőleg nem nyújtották be idejében nyugdíjkönyveiket.

Adó az éneklőmadarak után

Prágai híradás szerint a csehszlovák pénzügyminiszter jóváhagyta Hohenstadt morvaországi város szabályrendeletét, amelynek egyik pontja szerint külön adót köteles fizetni mindenki, aki éneklőmadarat tart. A madarakra vonatkozó adókulcs szerint egy fülemüléért évi 100, a kanáriért, rigóért és szajkóért pedig 50—50 csehszlovák évi adót kell fizetnie annak, aki a fogoly-madarak énekében akar gyönyörködni.

— **Bata repülőgépgyárat létesített.** Prágából jelentik: Bata világhírű cipőgyáros újabb repülőgépgyárat létesített. Először kétüléses, egyfedelű, 40 lóerős léghűtéses motorral ellátott gépeket kezd gyártani, amelyeknek a teljesítménye óránként 150 kilométer. Ennek a gépnek az ára 29 ezer cseh korona.

Zamfirné Korányi Klára

zongora tanítását kezdők és haladók részére 4868

szeptember 1-től ismét megkezd.

Jelentkezni: d. e. 9—11-ig, d. u. 2—5-ig
Földes-patika épület Str. Eminescu, I. em.

— **Házasság.** Nass Sárka (Cluj) és Ábel Gyula (Arad) vasárnap szeptember 1-én, délután 3 órakor Clujon Str. Vulcan 12/a szám alatt tartják egybekelési ünnepségüket. (Minden külön értesítés helyett.) 4865

— **Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, békét, gyomorégést, vértódulást, szorongást vagy szivdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József” keserűvizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epe kiválasztást fokozza, az anyagcserét megélienkiti és a vérkeringést felfrissíti.**

— **Visszaérkeztek a fővárosba a Bucuresti—Tel-Aviv repülőút hősei.** Bucurestiből jelentik: Pipisteanu kapitány és Papaná főhadnagy, román repülők, akik az ismeretes Bucuresti—Tel-Aviv közötti utat megtették, ma Palesztinából visszaérkeztek Bucurestibe. A repülőtéren nagy tömeg fogadta a neves repülőket.

Pánik a borbélynál

A SZOMBATESTI VENDEG: „Usak a hajamat és a szakállamat szeretném stuccoltatni: a bajusz marad...”

HENRY BARBUSSE

1874 - 1935.

Henry Barbusse, a világhírű francia író ma a moszkvai kórházban meghalt. Henry Barbusse 1874. május 17-én Asniéresben született. A kollégiumot Párisban végezte. 20 éves korában adta ki első verseskötetét, első regénye pedig 1908-ban jelent meg „Könyörgők” címen. Világhírűvé vált alkotása, a „Tűz” 1916-ban jelent meg. A világháborút mint frontkatona küzdötte végig. A világháború befejezésével bal fel sodródott és legutóbb mint a „Monde” című francia baloldali folyóirat főszerkesztője látogatott el Moszkvába, hogy részt vegyen az írók kongresszusán.

Egyszerű katona volt Henry Barbusse a világ-háborúban, de egyszeribe ekölépett az emberiség tábornagyává, amint közzétette meglátásait. A „Tűz” az emberiség által teremtett földi pokol víziója, magyar nyelven is megjelent és a háború réméveitől sanyargatott, elcsigázott emberek úgy forgatták, amint a bibliát szokás. Az egyszerű közkatona látó szemmel néz körül, amerre jár és ronggyá lőtt hadállások, lánggal lobogó városok, halálsikolyos kórházak közepette mindenütt csak egyet lát: az Embert, aki a paradicsomból való második száműzetésének idejét éli. A munkátlanság és Aranykor ködös tündérvilágából kilökött ember megtalálta önmagát a munka, a tudás és a hit hármassárványán. És most erről a göröngyös, verejtékes, de mégis csak előrevezető útról, csábképekkel elmágnesezett szellemi iránytű segítségével rátéríti a halál és reménytelenség Alsirát hidjára, ahonnan nincs visszatérés. Barbusse legnagyobb érdeme az, hogy nem akkor veszi észre az emberiség nagy tévedését, amikor már embermilliók véreztek el Európa csatamezőin és amikor az éhínség és csalódás már forrongásba hozta az embertömegeket. Nem. Az ágyúcsövek még ragyogó fényesen verik vissza a napfényt a flandriai mezőkön, a városok és falvak még felvirágozott, daltól visszhangzó ifjakat küldenek a harcterekre, de Barbusse nem lehet megtéveszteni. Az állomások még zászlótengerben fürödnek, megtévedt anyák még örömkönnel a szemükben küldik a halálba gyermekeiket, de Barbusse az egyszerű közkatona tovább lát a hadvezéreknél. Az első haldoklók halálhüségéből ő már az elkövetkezendő milliók halálhüségét hallja. Barbusse az emberiség nagy röntgenológusa, az ő füle nem hall örömrivallást, szemem nem lát mosolyt többé, hus, izom és rostok mögött ő csak a halált veszi észre. Hiába usznak az égen tavaszi felhők, ő a felhők között csak a nagy Kaszást látja, aki a nagy vérkalászt termelő halálatásra készül.

Ma ismét a háború rettenetében élünk. Ha nem is közvetlenül az otthonunk küszöbén fenyeget kitérővel új, nagy vérzivatar, de a távolból fenyegető morajlás hallatszik. Távol, nagyon távol esik tőlünk ez a nyitóakkordját élő haláltánc, de a fülünk egy-két évtizede nagyon kifinomult már és felfogja a szélből idesorodott hangfoszlányokat. Barbusseknak igen nagy része van abban, hogy a fülünk ennyire kifinomodott. Az, hogy muzikalitásunk megnőtt a halál zenéjével szemben, jórészt az ő érdeme. Ma már nem hagy bennünket teljességgel hidegen még a távoli keletafrikai hegyek között készülő dráma sem. Elovassuk az exotikus abesszin riportokat az újságolvasó kíváncsiságával, de ebbe a kíváncsiságba ugyanakkor már az ember saját hangyarsorsát féltő aggodás vegyül. A néger harci dobok zenéje mögött Doberdó és Prsemysl árnya kísért, a Négus nyilatkozatai a Höfer jelentéseket ássák elő az emlékezet behorpadt sirjaiból. Véres gyarmati háború előestéjén állunk. De Barbusse már nem hallja a néger harci dobokat és a Négus nyilatkozatai sem érdeklik többé. Halott. Megélt és minden atomjában átértett egy négyesztendő pokoli látomást és ezt nem élhette túl. Testileg már nem élhetett tovább, a Világháború utolsó nagy halottja ő. Ami a lelkét halhatatlanná tette, megmaradt a minden háború nagy békeéposzában, a Tűz-ben. Jöhet a jövőben bármilyen új halálorkán, újfajta gázbombák arathatnak, halálsugarak ölhetik meg az élet csiráját a Földön, de a Tűz megmarad az emberiség nagy igazolásának. És ezt az igazolást Henry Barbusse szerezte meg az emberiségnek, a béke, a jog és emberség nagy guerilla-harcosa.

(korda)

— Az aradi Vendéglősök Szindikátusa közli vidéki tagjaival, hogy a jövő héten a szindikátus vezetősége megyei körútra indul. Ezen az uton a vezetőség hasznos felvilágosítással szolgál a tagoknak az időszerű kérdésekre, problémákra vonatkozóan. Ezért a vezetőség azt kéri, hogy a jövő hét folyamán a vidéki tagok lehetőleg tartózkodjanak otthon.

Emlékezés Novák Irénre

*

A közelmúlt idők krónikása hirtelenében nem is tudja, hogy a szinpopás emlékek tömegéből melyiket válassza az egykor legnagyobb vidéki drámai művész, néhai Novák Irén emlékeről irt cikke prelüdiójának. A százszemű ujságíró lelken most újból átrezdülnek mindama szépségek, lelki gyönyörűségek, amelyeket a Novák Irén felejthetetlen szinpadai művészete fakasztott Aradon. Most is itt vibrál az íróasztalunk körül a Novák Irén emlékeiből kiáramló lelki melegség és a könnyes mosoly fénye, a harsogó kacagás ezüstös csengése, a természetes őshumor csorgó aránya, a nemes drámai alakítások patinája, a szent művészetből dúsan áramló kincses forrás zenélő csobogása...

Ma este újból közénk libben Novák Irén művészi árnya... Már érezzük lendülő szárnyainak bejtelmes suhogását. Már itt áll előttünk Molnár Ferenc Testőr-jének tüneményes ábrándképe, az örök asszonyi vágyakozás megnevesült alakja. És van-e olyan aradi ember, aki ne emlékezne Novák Irén Szókimondó asszonyára? Ebben is kökéletes megtestesítője volt a gall könnyedség, a közvetlenség és az izmos drámai tehetség vágyfakasztó szépségének, a mesterkéletlen és kendőzetlen bájnok. Játshatott Novák Irén Ibsen Vadkacsa-jában, játszhatott Heltai Jenő édes humoru, szellemes vigjátékaiban, élénk állíthatta Bródy Sándor híres Tanítónőjét, Csiky Gergely Nagymamáját, vagy akár Osztrigás Mici francia frivol alakját is, — mindegyikben ott tüztelt az ő csodálatos egyéni varázsa, mosolyának megejtő bája, és haláláig naivnak maradt szívének meleg dohogása.

Nem is volt különös, hogy a sok szép esztendőn keresztül Aradon mindenki szerelmes volt ebbe a csodálatos asszonyba, aki úgy élt közöttünk, mint gondtalan nagy gyerek, mint az ősi naivitás, aki nem is tudta, hogy mi az értéke és hogy milyen művészi erő lüktetett benne. Mint a mesebeli királyleány, aki dus kincsei között is mindig a legegyszerűbb vászonruhában álmodta át az életet...

Balsors nehezedett erre a művészasszonyra, hogy magyarnak született, mert ha olasznak születik, lehetett volna betűtársként akár második Duse Eleonora, ha francia...

...világvárosi művész... tudják, hogy 16 esztendő korán — Novák Irén szülővárosában — zét az aradi származású Gál Gyula, zeti Színháznak az elkövetkezett év-ópai hírvé vált klasszikus drámai kezdő éveiben „halálosan” szerelmes Novák-leánykába. Megkérte a kezét, pott.

zhez menjek feleségül? Színészhez? Gál ur? ...

7 év múlva Novák Irén is „halálosan” egy másik művészbe: Horváth Elea, aki feleségül vette és felfedezte zsi tehetségét. A sziniakadémia el-Novák Irén nyomban szerződést ka-n. Itt álmodta aztán végig Csipke-folyton visszavágyott a világváros-nagyon fiatalon elindult. A nagyok en az ellenkezője jutott neki osztály-a nagyok rendszerint — ahogy Ady - „elindulnak az Érnél és végül bele-nt, nagy Óceánba”. Novák Irén élet-y Óceánnál kezdődött és aránylag ödött be az Érnél, — a kis Muresnál. en tündöklő művészete valóban mélna őt a nagy Óceánhoz.

BOLYGÓ

mbaton este zsufozásig megtelik az az, amelynek legjobbjai: Gömöry, Forgács, Kun, Dalnoky Dudus, Ágai et Böske, Kovács György és Kovács égük legjavát állítják sorompóba, abin nők elrablása"-nak előadása nivó felülmulja az eddigieket. Felhő rende-gyszerű munkát végezett és a darab szép, ujszerű lesz. Jegyek elővételben brától a téli színház, este a nyári szin-ánál. Az előadás fél tíz órakor kez-

YCHI ZARLAT: Páris 20.27 és hd. London 15.29, Newyork 306 és há-Milánó 25.12 és fél, Amszterdam in 120.30, Bécs —, Prága 12.71, Varsó ad 700; Budapest —, Bucuresti 250.

— Elvesztik konyerüket a németországi katho-likus egyházi zenészek. Berlinből jelentik: A birodalmi Zeneakadémia egyházi tagozata kizárta a nemárja zenészeket és megvonta tőlük a működési engedélyt. Ennek értelmében egy egész se-reg katolikus vallású muzsikus, aki egyházi szolgálatban állott, elveszti konyerét.

— Szeptember 1: aradi repülőnap. Vasárnap egész napon át tartó repülő-ünnepség színhelye lesz Arad. Ekkor rendezi meg az ARPA az eredetileg az elmúlt hétre tervezett repülő-meetinget. Az ünnepség alkalmából 10 modern, elsőrendű utas-szállító repülőgép érkezik Aradra kiváló pilóták irányítása mellett. A rendezőség módot akar nyújtani a közönségnek, hogy a repülés élményében részesüljön és ezért a gépek a közönséggel sétarepülést végeznek a város fölött. Egy felszállás díja 150 lei. A pilóták motornélküli repülőgépeket is hoznak magukkal és ezekkel akrobatikus mutatványokat végeznek. A múlt vasárnapra megváltott jegyek természetesen szeptember 1-re érvényesek.

— Ellopták a kerékpárját. Szikler János San-lean községbeli lakos ma feljelentést tett a rend-őrségnek, hogy a CFR igazgatósága előtt egy fá-hoz támasztott 1500 leies kerékpárját ellopták. Az ügyben a rendőrség vizsgálatot indított.

— Aradi munkanélküli öngyilkossági kísérlete. Ma délután Szilágyi Sándor gradistei, Str. Fiului 39 szám alatti huszonkétéves fiatalember öngyilkossági szándékából jobbkezének osuklóján fel-vágta az ereket. Beszállították a közkórházba, ahol kezelés alá vették, majd miután sérülése nem volt súlyos, elbocsájtották. A rendőrségen kihallgatása során Szilágyi elmondta, hogy hosz-szu ideje alkalmazás nélkül van és efeletti elke-seredésében szánta el magát az öngyilkosságra.

— Vak lányok dalárdája énekel vasárnap dél-előtt az aradi szerb templomban. Igen érdekes, művészi esemény színhelye lesz vasárnap délelőtt az aradi szerb templom. Ugyanis az aradi vak lányok dalárdája énekel délelőtt 10 órakor szerb egyházi énekeket az istentisztelet keretében. A dalárda figyelemreméltó hangversenyét Lugojan Virgil tanító vezényli.

Iskola szövetek

intézeti ruhákra,
Clottok kötényre

a legjobb minőségben a létező
legolcsóbb árban szerezhetők be

Weisz Sándor divatáru-
házában

Strada Bratianu No. 2.

— Megválasztották a magánalkalmazottak szervezetének vezetőségét. A Confederatia Generala a Muncii keretében az aradi magánalkalmazottak szakszervezete tegnap tartotta alakuló gyűlését. A gyűlés este 9 órakor volt a szakszervezetek Str. Moise Nicoara 2. szám alatti helyiségében. Az alakuló gyűlésen, amely az egység jegyében folyt le, megválasztották az új szakszervezet tisztikarát. Elnök: Strengar Demian Sava, munka-kamarai alelnök lett. Alelnök: Berar Aladár, Titkár: Csillag István. Pénztáros: Wohlberg N. Könyvtárnok: Salamon Erzsébet. Ezenkívül megválasztották még négy választmányi tagot és három elenőrt.

— Megkéselték egy mandruloci mészáros Aradon. Budiu Ioan Mandruloc községbeli mészáros tegnap az állomás közelében levő Russu-féle vendéglőben borozgatott. Eközben összeszó-lalkozott egy Kádár Kálmán nevű katonával. A veszekedés verekedéssé fajult, amelynek során Kádár kést rántott elő és azt Budiu mellébe szur-ta, aki vértől borítva eszméletlenül zuhant a földre. A gyorsan előhívott mentők a súlyosan meg-sérült mészáros a közkórházba szállították. Mire azorban rendőrt hívtak, Kádár már megszökött és mint a vizsgálat megállapította, ismeretlen helyre távozott. Elrendelték ellene a körözést. Budiu állapota súlyos.

— Az Ujságíró Klub ideiglenes irodája a Köz-ponti-szálló halljában működik délelőtt 10—12 és délután 4—6 óráig. Ide adandók le — lehetőleg még szombaton — a már kiosztott ajánlási lapok, ugyancsak itt lehet beiratkozásra jelentkezni. Tele-efon szám: 596 (Hotel Central).

Amerikában naponta ezrével hagyják el a meggyógyult betegek a kórházakat és klinikákat.

Amerikában, ahol nemrégiben felfedezték azt az új csodagyógynövényt, amelyből a — ma már világhírűvé vált — „Gastro D” készül az állami kórházakban és klinikákon, régi, idült gyomor és bél-fekélyeknél, valamint epe, vese- és májbajoknál, ideges fejfájással járó álmatlanságnál, szédüléseknél, hányingereknél stb. a Gastro D-kezeléssel rendkívül kedvező eredményeket értek el. Így a páciensek ezrei — pár heti kezelés után — tökéletesen kigyógyulva hagyják el az intézeteket. Számokkal ki sem fejezhető az a gazdasági előny, amit a munkaképesség visszanyerése és a gyors gyógyulás jelent úgy az államnak mint az egyedeknek. Nem is beszélve arról, hogy mennyi szenvedéstől menti meg a betegek tizezreit a Gastro D. kezelés.

A „GASTRO D” ma már nálunk is kapható, Lei 130 utánvét ellenében küldi: E. Császár gyógy-szertára. Bucuresti, Calea Victoriei No. 124.

— Párisi filmvállalathoz kapott szerződést Olasz Lajos aradi színész. Olasz Lajos hatalmas figuráját Aradon mindenki ismeri. Két és fél évtizede él közöttünk. A szinpadon minden alakítása és odakint a kávéházi életben minden egyes karrikatúrája bravuros volt. Aradon mindenki tudja, hogy ötletes karrikatúrát csak Olasz Lajostól kaphat és ez a város határain belül szorongó, legjavából való tehetség egymásután gyártotta a nagyszerű karrikatúrákat. Mégis csak elérkezett az ideje annak, hogy Olasz Lajos tehetségének híre országhatáron tulra kerüljön. Hogy igen, hogy nem, a kitűnő művész egyik alkotása kikerült a francia fővárosba, egy filmvállalat igazgatójához. Néhány nappal ezelőtt azután olyasvalami történt Olasz Lajossal, ami még életében nem történt me-vele. Francia nyelvű levelet kapott. Már ezen nagyon elcsodálkozott, de még jobban elcsodálkozott amikor a levél tartalmából kiderült, hogy a francia filmvállalat nagyszerű munkaalkalmat biztosít számára, ahol minden tekintetben érvényesülhet és teret kap a bravuros tehetsége. Olasz Lajos most már azon fáradozik, hogy ennek a meghívásnak eleget tudjon tenni. Olasz Lajosnak nem kellett messzire elmenni, hogy megfelelő ötletet kapjon. Van egy kitűnő francia vigjáték, a melynek az a címe, hogy „Szeressük egymást”. Ebben a vigjátékban óhajtott beszúgni Olasz Lajos az aradi közönségnek. Az aradi próza-együttes már meg is kezdte Olasz Lajos méltó el-bucsuztatásának az előkészületeit. Szeptember 7-én este a Nyári Színházban bucsuzik Aradtól ez a kiváló művészember, aki végre egy kis szerencsével rálépett az érvényesülés utjára.

— Az aradi német óvodába a beiratások szeptember 2—4-ig délelőtt 10—12 és délután 4—5 óra között a Német Házban eszközölhetők. 4895

— A Róm. Kath. templom nagyénekkar nyári szünete után szeptember 1-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a nagymise keretében megkezdte működését. Zenei tudással bíró énekeseket felvesznek a templomi nagyénekkarba. Jelentkezni lehet felvételre Mütter Müller József karnagnál.

— Koszorumegváltás. Reiner Dávidné ravatalára szánt koszorumegváltás címen a Szeretetház javára az alanti adományok folytak be. Reiner Sándor 300 lei, Hartmann-cég 200 lei, Huszerl Vilmosné, Friedmann Gyula, Hartmann Géza, Fodor Vilmos, dr. Wolfner Gyula, Lefkovits Ármán 100—100 lei, Erdős Pál 50 lei.

— Megnyílt a budapesti Őszi Vásár. Budapestről jelentik: Eddig példátlan méretű ünnepségek között ma megnyílt Budapesten az Őszi Vásár, a lakberendező és háztartási iparok nagy demonstrációja. Közel ötezer ember vonult fel ehhez az ünnepélyes aktushoz, a legszebb napfényben pompázó városligeti Iparcsarnok elé. A vásárt az új iparügyi miniszter, Bornemissza Géza nyitotta meg, azzal, hogy ez az új intézmény is kaput kíván nyitni a szomszédos országokkal való szoros gazdasági együttműködésre. Rengeteg külföldi érkezett meg az Őszi Vásárra, amely látogatóinak 50 százalékos utazási kedvezményt nyújt szeptember 9-ig. A visszautazásra ez a kedvezmény szeptember 16-ig marad érvényben.

— Áramszünetelés. A villanytelep igazgatósága értesíti a n. b. fogyasztóközönséget, hogy nagyobb mérvű javítások miatt szeptember 1-én, vasárnap — kedvező idő esetén az áramszolgáltatás szünetelni fog. Reggel 8 órától déli 1 óráig Calea Aurel Vlaicu, Sega, Gai és Pecica körségben.

STYLA S P. R. I. N. O.

MA, szombaton:

Bevezető beszédet mond: Szendrey Mihály

NOVÁK IRÉN-EMLÉKEST A szabin nők elrablása

Vígjáték 3 felvonásban.

Játszók: Gömör Emma, Dálnoky Dudus, Ágai Margit, Német Böske, Felhő, Jávör, Kun, Forgács, Kovács György, Kovács Géza

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A lira gyöngülése miatt a bucaresti-i külkereskedelmi bizottság elutasította az olaszok buzavásárlási ajánlatát

Csak elsőrendű deviza ellenében exportálható buza — Csehszlovákia számlájára Algírba, Marokkóba, Egyiptomba és Perzsiába sok fát, petrolumot és élőállatot szállítunk — Görögország 3000 vagon búzát vett nálunk és fontsterlinggel fizet

Minden jel arra mutat, hogy a sok káros kísérletezés után a bucaresti-i legfelsőbb gazdasági fórumok most megtalálják azokat az eszközöket, amelyekkel megszüntethetik a volt kereskedelmi miniszter súlyos tévedései miatt elszenvedett kellemtelenségeket. A bucaresti-i székhellyel működő Legfelsőbb Külkereskedelmi Bizottság tegnap Costinescu miniszter elnöke alatt tartott ülésének határozatai legalább is erre engednek következtetni. A tanácskozáson nemcsak az összes minisztériumok megbízottai, hanem a különböző közgazdasági intézmények vezetői is megjelentek.

Negura földművelésügyi alminiszter közölte, hogy kedvező megegyezés jött létre a görögországi gabonaimportőrökkel, akik azt kérték, hogy ne csak a legjobb minőségű búzát, hanem a 78 kilogrammon aluli búzát is importálhassák tőlünk. A bizottság hozzájárult ahhoz, hogy Görögország számára 3000 vagon jó minőségű búzát exportáljunk, amelyért a vevők száz százalékgig fontsterlinget fizetnek és ennek 60 százaléka a Banca Nationalt illeti.

Feltűnést keltett, hogy a bizottság elutasította egy olaszországi nagy konzorcium buzavásárlási kérését, mert az lírával akarta kifizetni a vételárát, de mivel a lira nagyon meggyöngült,

a bizottság ragaszkodott ahhoz, hogy az olaszok értékálló devizát adjanak a búzáért és semmiesetre sem engedi meg, hogy a ro-

mán-olasz klirigen és lírában számolják el a vételárát.

Kvótán felül Svájcba december elsejéig 4900 vagon búzát, valamint kukoricát, árpát és más gabonamint is exportálunk jó deviza ellenében.

A bizottság tanulmányozta Brozovski direktornak, a prágai Skoda-fegyvergyár igazgatójának azt az előterjesztését, hogy fegyverekért mangánt, krómot, basarabiai bányákat, bort, gyümölcsöt, valamint Egyiptomba, Marokkóba, Algírba és Perzsiába fát és vágómarhát szállítsunk kontingensen felül, amelynek ellenértékét a csehszlovákok részben hadfelszerelési cikkekkel egyenlítik ki.

Tudomásul vette a fenti bizottság, hogy egyelőre Moldovából és Basarabiából nyolcezer vagon szőlőt exportálunk Lengyelországba az általános román-lengyel fizetési egyezményen belül történő fizetéssel.

Ez alkalommal megemlítjük, hogy Gorciu Cicero földművelésügyi vezértitkár most érkezett haza Lengyelországból, ahol a szőlőszállítványok fizetéséről és vámolásáról tárgyalt. Megállapította, hogy most sok szőlő exportálható, mert a szállítást és a vámeljárást egyszerűsítették. Lengyelországban 1 kiló szőlő 6 lei és még másfél lei jutalmat fizet a lengyel állam, tehát termelőink 7 és fél leit kapnak 1 kiló exportált szőlőért, de ebből levonják a csomagolási és szállítási díjat. Lengyelországban ennél jóval drágább a szőlő, tehát érdemes az exporttal foglalkozni.

A pénzügyminiszter vizsgálatot rendelt el, mert a leistabilizációs kölcsönkötvényeket egyhónapi késéssel váltották be a bucaresti-i nagybankok

Az állam már hatókkal előbb rendelkezésre bocsájította a kötvények összegét,

Nagy feltűnést keltő vizsgálatot rendelt el tegnap Antonescu pénzügyminiszter, akinek értesítésére jutott, hogy több bucaresti-i nagy pénzintézet még most, tehát négy hét múlva sem váltotta be a stabilizációs kölcsönkötvény szelvényét, amelynek beváltása már augusztus elsején esedékessé vált.

Ezek a kölcsönkötvények évi 7 százalékos kamatot hoznak.

Mivel olyan hírek terjedtek el a fővárosban, hogy az államkincstár nem bocsájította a pénzinté-

zetetek rendelkezésére a kuponok beváltásához szükséges összegeket, a pénzügyminiszterium most arra figyelmezteti a kölcsönkötvény tulajdonosokat, hogy az állam már július hónapban folyósította a szelvények kifizetésére szükséges pénzt, most pedig vizsgálatot rendelt el a késés okainak kiderítésére.

Neagu pénzügyi vezértitkár ma intézkedett, hogy az autorizált bankok sürgősen váltsák be a kuponokat és a beváltás az intervenció alapján tényleg meg is kezdődött.

= NAGY KÉSÉSSSEL ÉRKEZNEK BUCURESTIBE AZ EXPRESSZ-, A RAPID ÉS A GYORSVONATOK. A bucaresti-i napiapok több cikkben panaszozzák el, hogy az utóbbi hetekben ismét zavarok támadtak a személyszállító vonatok, különösen a rapid- és expresszvonatok közlekedésében. Az egyik közgazdasági sajtóorgánium például azt írja, hogy csak a világháborúban fordultak elő olyan késések, mint most és ezért a CFR jelenlegi vezérigazgatóját teszik felelőssé, mert az ő elődjének uralma alatt másodpernyi pontossággal érkeztek és indultak az összes személyszállító vonatok. A cikk szerint néhány nappal ezelőtt a külföldi utasokkal telt Orient-expressz este 19 óra 15 perckor indult és már Brasovba 32 perc késéssel futott be. A brasovi személyvonat 19.10 óra érkezési idő helyett 20 órakor érkezett Bucurestibe, tehát 50 percet késett. E hó 29-én a Budapest—Arad—Bucuresti „Dacia” rapidvonat 10 percnyi késéssel érkezett a főváros északi pályaudvarába.

= Ez évben hétmillió hektoliter bortertermésre számítanak. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium megállapítása szerint ez évben a bortertermés hétmillió hektoliter lesz. Azt is közli a minisztérium, hogy az egész világon az 1934—35. évi bortertermés 81 millió hektoliter.

= Felelősségre vonja a kormány a kontingens behozatall engedélyek panamistáit. Lapunk tegnapielőtti számában részletesen megemlékeztünk arról, hogy a bucaresti-i speciális bizottság által megszavazott kontingens behozatall kvóták miatt szigorú vizsgálatot rendelt el a kereskedelmi minisztérium, mert a pontos megállapítások szerint súlyos szabálytalanságok, több esetben pedig visszaélések is történtek, mások viszont részrehajlóan bírálták el a beérkezett kérvényeket. A kormány felhatalmazása alapján a Legfelsőbb Külkereskedelmi Bizottság ma kezdte meg a vizsgálatot a visszaélések részletes kinyomozása végett és a kutatás eredményét széles körökben nagy érdeklődéssel várják.

A Magyarországra irányuló tengerikivitel feltételei

A Magyar Külkereskedelmi Hivatal közleménye

A magyar kormány elhatározta, hogy tengeri-szükséglete fedezésére nagyobb mennyiségű tengerit vásárol tőlünk. Erre a nagyarányú üzletre vonatkozóan a Magyar Külkereskedelmi Hivatal az itteni exportőröket közelről érdeklő közleményt tette közzé:

A magyar földművelésügyi minisztérium közérdekű tengeri importációjának sikeres lebonyolítása érdekében a Magyar Nemzeti Bank üzletvezetősége 155. számú körlevelében értesítette a megbízott pénzintézeteket, hogy a Magyar Általános Hitelbank és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank által közösen nyújtott hitellel kapcsolatban kizárólagos megbízást adott a két pénzintézetnek, hogy az 1935. június 30. előtt Romániába irányult magyar kivitelből származó és 1935. december 31-ig befolyó leleteket, tekintet nélkül az e tételre vonatkozó kompenzációs engedélyek korábban kiadott előírásaira, a magyar exportőröktől 12 százalékos kompenzációs költségmegtérítés mellett átvegyék és jogosított tengeri importőröknek átengedjék.

A magyar exportőrök kötelesek a fent körülírt leitételeket a megbízott pénzintézetek útján bejelenteni és az akció céljaira fenti két pénzintézet rendelkezésére bocsátani, amelyek ezeket a bejelentés és igénybevétel arányában fogják a lebonyolításba bevonni.

A megbízott pénzintézetek a nálunk bejelentett fent körülírt minősített leitételeket összesítve, saját nevükben adják fel nevezett két pénzintézet valamelyikének.

A magyar exportőrök a fent körülírt leitételeket a pontos összeg és az esedékesség feltüntetésével kötelesek bejelenteni. A bejelentéssel az exportőr kötelezettséget vállal arra nézve, hogy a bejelentett összeget vagy annak bármely hányadát a bejelentésben megjelölt időpontig a bejelentő bank felszólítására, a bejelentést átvevő bank rendelkezésének megfelelően át fogja utalni és a magyar, valamint a román igazoláshoz szükséges okmányokat záros határidőn belül rendelkezésre fogja bocsátani.

A Magyar Nemzeti Bank a tengeri importáció befejezéséig a fentiekben körülírt leitételek más célokra való felhasználásához nem fog hozzájárulni. A körlevél kiadásáig a korábbi engedélyek keretében ténylegesen lekötött leitételek lebonyolítását ez az intézkedés nem érinti.

A Magyar Általános Hitelbank és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank e működésükért a Romániába irányuló exportot általában terhelő költségeken kívül háromnegyed százalék jutalékot számíthat fel.

= A szárazság miatt világszerte gyengül a termés. Londonból jelentik, hogy az idei nagy szárazság az egész világon lecsökkentette a termést. A jelentés részletesen felsorolja a tavalyi és az idei termés közötti különbséget az észak-amerikai államokban, Kanadában, Francia-, Német-, Irországon, Angliában, Érdemes, hogy Oroszországban nem a szárazság, hanem a tulok és csökkenett a termés. Az északnyugati s keleti orosz területeken csak most fordult kedvezőre az időjárás. Argentínában az északi vidékeken a vetés nagyon gyenge a nagy szárazság miatt, Ausztráliában az altalajnedvesség tartaléka 50 százalékkal alatta van a normálisnak és ezért a vetések erősen visszamaradtak.

= Piaci árak. Hagyma 3—4, fokhagyma 6—8, burgonya 2—3, zöldbab kg. 5—6, zöldborsó (édes) 4—5 drb. 1, fejes káposzta drb. 4—6, hónapos retek 2 cs. 1, spenót kg. 4, kelkáposzta drb. 2—5, szemes bab lit. 18—20, levestöldség 1 cs. 1, paradicsom kg. 2, kék paradicsom drb. 2, sárga dinnye kg. 2—3, görög dinnye kg. 2—3, tengeri 2 drb. 1 lei. Gyümölcs piac: alma kg. 6—10, körte 6—15, aszalt szilva 5—7, eper lit. 5—6, szőlő illó kg. 7—13 lei. Baromfi piac: hizott liba párja 200—300, sovány liba párja 75—100, hizott kacsa párja 80—120, sovány kacsa párja 35—70, tojás 1 30 banl —1 lei. Gabonapiac: A buza ára szilárdul és emelkedő tendenciát mutat. 100 kg. 34—35, tengeri 310—320, rozs 130, árpa 310—340, zab 300—310 lei. Tejtermékek: tej lit. 3—4, savanyú tej 10—12, tejfel 30—35, tehénturó kg. 8—10, juhturó 24—26, friss vaj 50—70 fei.

Szeptember 15-én Magyar Népi Ünnepély a Városligetben!

r. COTIOIU ROMULUS:

„Gazdasági árvíz előtt állunk“

Ismeretes, hogy a városi interimár-bizottság új vezetősége érdekes ujtásokat vezetett be a város köztisztaságának fejlesztésére. Azonfelül, hogy a járdák fokozottabb tisztogatását rendelték el és a tisztogatás idejét megváltoztatták, *elrendelték azt is, hogy a háztulajdonosok a járda és a kocsit közötti fás területen elburiázzott füveket szedessék ki. Ez a rendelkezés nem találkozott az érdekelt háztulajdonosok osztatlan tetszésével, minthogy olyan vélemények is hangzottak el, hogy ez a város kötelessége lenne.*

Dr. Cotioiu Romulus, az átmeneti-bizottság elnöke a kérdéssel kapcsolatban a követőket mondotta:

— A legnagyobb csodálkozással értesültem arról, hogy éppen a legszebb belvárosi réteken lakó polgárság köréből hangzott el a zúzó ellen a városszépészeti intézkedés, amelynek a külterületek lakói, még a scheci cigányok is a legszívesebben eleget tettek. Erteném, ha valami új, rendszeres megjelésről volna szó. Itt azonban csak egy értelem munka elvégzésére kértük fel a háztulajdonosokat, amely által az aradi uccák valóságos jellege megszűnik. A nagy árvíz idején az aradi polgárok valóban hősiesség-önzetlenségről tettek tanúságot. Csodálom, hogy most, amikor valóságos gazdasági árvíz fenyegeti városunkat, már egy ilyen csekély, a város szépészeti céljait szolgáló munka ellen egyesek zúzódnak — fejezte be nyilatkozatát Cotioiu Romulus dr.

Előzetes felmérés.

mez szűkös üvezu elotrány-

egyedbeli import fizetésére egy évre volt szükség és ezt a harminc és fél millió lelel — két leire emeli fel a bizottság.

Északamerikai Egyesült Államok fizetésére 146 millió a devizát irányoztak elő, elvöl, Cseh- és Franciaország-é behozatalára a harmadik úféle devizakifizetést nem terveznek.

államok import devizáiból való az utóbbi három ország itésére fogja felhasználni a

alkal legmagasabb bíróságok meg a kormány gazdasági Párisba érkezett jelentések hosszabb cikket közöl az it államok kormányai által sági intézkedéseket megseml fórumok ítéleteiről. Többek jog az északamerikai kor- illítás terminusára és kvótán külön és önkényes rendel- t, ugyanezt tette a legna- litási szerződéseire vonat- óbb semmitőzők azonban megállapította, hogy a kor-

tanulni változtatta meg a magánvállala- déseit. Ez év végén ugyancsak a legfel- ság, valamint az ítéletláblak is az állami ek ellen hoztak ítéleteket. Cincinnati ótáblája például megsemmisítette azt az ízkedést, amellyel ki akart sajátítani ma- ulajdonában lévő épületeket, hogy azokat ásokká építsék át. Érdekes, hogy Bos- an még a gabonatermelést is rendelettel és büntetést helyeztek kilátásba az megállapított mennyiségnél többet ter- A legfelsőbb bíróság azonban ezt a megsemmisítette és éles kritikában az állam vezetőit.

Frontok alakulnak a Távol-Keleten

Olaszországgal együtt harcol Afrika mohamedán világa

Egyiptom viszont Abesszinia mellé állott. — Ha véget ér az esős évszak... Csehszlovák munició kalandos útja Addis-Abeba-ba

Angol tétképpel bizonyítják az olaszok, hogy Nagy-britannia egyszer már elismerte jogait Abesszinia felett

Róma bírói jelentik: Az olasz köztvéle- ményt egy idő óta a gyarmati szakértők, uta- zók, izlamisták és külpolitikusok egybehang- zóan úgy informálják, hogy az olasz—abesszin konfliktus fegyveres kitörése esetén

a mohamedán arab világ feltétlenül Olasz- ország pártjára áll.

Különösen — írják a szakemberek — abban az esetben, ha még Anglia is pártját fogja Etiópiá- nak, az arabok nem szalasztanak el a kedvező alkalmat, hogy végre felszabaduljanak az ang- gol iga alá. Az arab főnökök személyes érzé- sein felül az olaszok arra is hivatkoznak, hogy a mohamedán papság az ő oldalukon van, mi- után így véli legyőzhető legnagyobb afrikai ellenfelét: az abessziniai kereszténységet. Leg- utóbb is hosszabb szemelvények láttak napvi- lágot a jeruzsálemi főmuftinak „Dzsáma el Arabi“ című lapjából, amelyben a főmufti szem- z abessziniai muzulmánok nyomoru- ztetét a tripoliszi, csirenakai mohamedán lakosság vallási szempontból kitü- tével. Kétségtelen, hogy ha Olaszor- ságra kerülne a maga pártjára hódítani az a mohamedánokat, ez a hadjáratot egkönnytené. Az abessziniai mohame- pedig a vöröstengeri és közelkeleti mohamedán főpapokon keresztül vezet az ut.

Az angol—olasz ellentéttel kapcsolatban természetesen az érvek egész arzenálját vo- nultatják fel mindkét oldalon igazuk bizonyítá- sára. Így most legújabbán kiásták az 1891. március 24-i angol—olasz egyezményt,

600 tonna csehszlovák munició a négusnak

A hivatalos jelentések szerint az esős év- szak közlekedési nehézségei miatt az utolsó hónapban aránylag kevés municiót szállíthat- tak az európai gyárak az abessziniéknak. Mindössze

600 tonna csehszlovák löszert

tudtak elszállítani és a különböző csapatok kö- zött szétosztani. A határ mentén eddig tábor- itított abesszin haderőt mintegy 150—200.000 főre becsülik. Az északi hadsereg végered- ményben több mint félmillió emberből fog állni és Ras Kassanak, a leghatalmasabb abesszin főnökök egyikének vezetése alatt fog állni. Ras Kassa most szervezi a híres galla-lovasok had- osztályait. A galla-lovaság 70.000 főből fog állni.

A gallák a négus legmegbízhatóbb, leghü- ségesebb alattvalói, ők voltak azok, akik Lig- Jasival szemben Haile Selassziét trónra segí- tették. Ogaden mohamedánjaiban azonban még a mai napig sem tudták elfelejteni Lig- Jasu sorsát és nagyon kétséges, vajon a hadászati szempontból oly fontos harrari-zóna mohame- dán lakossága végig hű marad-e a négushoz? Virgin svéd tábornok, a négus katonai tanács- adója és külpolitikai kérdésekben is főembere állítólag éppen a mohamedánok megnyugtató- sára szerződtette Vehib pasa volt török tábor- nokot, aki szolgálatának megkezdésekor azon- nal Harrar vidékére utazott, hogy a mohame- dán lakosság körében propagandát csináljon a négus számára. A propaganda főérvei azok az

térképekkel, mellékletekkel együtt. Ebből kide- rül, hogy az angolok egyszer már elismerték Olaszország érdekszféráját a Ras Kasar foktól, a hosszúság 35 foka mentén, déli irányban. nyilván egészen a mai Dsubantulig, Ebbe a ter-ületbe pedig beleesett a Kék Nilus, a Tana-tó és minden egyéb, ami ma a bonyodalmaik va- lódi okozója. Az 1891. évi szerződést aztán a francia—abesszin vasuti egyezmény miatt (eb- ből született a Dsibuti—Addisz Abeba-vasut) megváltoztatták. De az olasz sajtó egyre eré- lyesebben követeli, hogy Anglia lássa be, amit már 1891-ben belátott. Olaszország szükség- szerűen akar terjeszkedni Abessziniaiban.

Addis-Abeba-ból érkező jelentések szerint az esős évszak még egy ideig eltart.

1926. óta nem esett annyi eső, mint ebben az évben és míg a normális évi esőátlag az abesszin főváros vidékén 70 centiméter, addig ebben az esztendőben — eddig — 85 centime- ter esett. Ez a körülmény nagyon fontos az olasz akció megkezdésének időpontjára vonat- kozóan. Az összes folyók a szokottnál sokkal nagyobb mértékben áradtak meg, az árterüle- tek viz alatt vannak, általában óriási álló viz- mennyiségek lepik el az abesszin félsziget alacson- nyabban felkőve helyeit. Ilyen körülmények kö- zött az esős évszak előreláthatólag mintegy két héttel kitolódott. Addis-Abeba-ban eszerint szeptember vége előtt nem fognak elállni a fel- hősszakadások és így lehetséges, hogy az olasz katonai akció kezdetét némileg el kell halasz- tani.

ellenőrizhetetlen hírek, amelyek szerint India mohamedánjai nagy összegeket küldtek volna a négusnak az olaszok elleni háborúra és hogy

egy 5000 főnyi egyiptomi sereg is utraké- szen áll az abesszinek megsegítésére.

A négus hírnökei útján rendeletet küldött szét valamennyi tartomány vezetőjének, amelyben pontosan megírja, mi a teendő légi támadás esetén. A légi támadást hat ágyulövés jelzi majd minden nagyobb városban. Mihelyt az ágyulövések elhangzottak, a lakosságnak

azonnal el kell zárni házait és a mezőségre kell vonulni.

Itt egymástól messze, földre kuporodva kell bevárni a támadás végét. Házak, vagy fák kö- zelében tartózkodni veszélyes. Ott, ahol bar- langok vagy földalatti folyosók vannak, a la- kosságnak tanácsos odavonulni. A tartományok főnökei kötelesek a legközelebbi napokban ilyen gyakorlatokat tartani.

Az idegenek legnagyobb része természetesen nem várja be a légi támadásokat, hanem igyekszik biztosabb helyre menekülni. Az ol- szok majdnem mind elhagyták már Abesszi- niát, az addis-abebei olasz kórházban mind- össze egy orvos és két ápolónő maradt.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

felel.

SPORT KÖZLÖNY

Kupameccs és szezonnyitás a kerületi bajnokságban

— A vasárnapi mérkőzések bíródelegálása —

A vasárnapi futballprogram legérdekesebbnek ígérkező mérkőzése kétségtelenül a Minerul—Olimpia-PTT kupameccs, amelyen minden bizonnyal kvalitásos csapatot fogunk megismerni. A kerületi elsőosztályu bajnokságban három mérkőzés kerül lebonyolításra és pedig az Unirea és Intelegerea, a Juventus és Hakoah, valamint a CAA és Soimi-CFR csapnak össze a bajnoki pontokért.

A másodosztályban ezúttal bonyolítják le az első teljes forduló, valamennyi csapat bekapcsolódik és teljes gőzzel megindul a harc. A legérdekesebbnek a Titanus—Astra-meccs ígérkezik. A szövetségi díjmérkőzések is teljes fordulóval kezdődnek és itt is érdekes meccsek várhatók a megerősödött tartalékos csapatok között.

Alább adjuk a vasárnapi mérkőzések bíróküldését:

Gloria-pálya: 8.15 óra: Gloria ifj.—Hakoah ifj., bíró Oravetz. 9.45 óra: Hakoah II.—Gloria II., bíró Marita. 12.30 óra: CAA II.—Soimi-CFR R. A. II., bíró Ipsilanti. 14.30 óra: CAA—Soimi-CFR R. A., bíró Varga, határbírók Chiral és Vecseryés. 16.00 óra: Minerul—Olimpia-PTT, bíró Chicin (Timisoara), határbírók Darázs és Oprita.

CAA-pálya: 10.30 óra: Juventus—Hakoah, bíró Auer, határbírók Mágori és Gábor. 17.30 óra: Slavia—Crisana, bíró Schneider, határbíró Gábor.

AMEFA-pálya: 10.30 óra: Intelegerea—Unirea, bíró Horváth, határbírók Gencsi és Pálinkás.

Tricolor-pálya: 10.00 óra: Tricolor II.—Transilvania II., bíró Vostinar. 17.00 óra: Sparta—Fortuna, bíró Macean, határbíró Fock.

Banatul-pálya: 17.00 óra: Banatul—CS Lyra, bíró Burdan, határbíró Ujj.

Vulturul-pálya: 17.30 óra: Vulturul—Patria, bíró Höhn, határbíró Ughrin.

Titanus-pálya: 17.00 óra: Astra—Titanus, bíró Pfeiffer, határbíró Morócz.

Sanguis-pálya: 16.30 óra: Concordia—Victoria, bíró Bozgan.

Olimpia-pálya: 9.30 óra: Olimpia-PTT II.—SGA II., bíró Darázs.

Intelegerea-pálya: 17.00 óra: Intelegerea II.—AMEFA II., bíró Tomi.

Szaniszló I. János az Universitatea játékosa

Autobuszt indít az AMEFA a vasárnapi Chinezul elleni mérkőzésre

Buteanu dr., az „U” vezetője, mint megirtuk, tegnap Aradon tartózkodott és a késő éjszakai órákban sikerült az AMEFA vezetőségével megállapodást létesíteni Szaniszló I. János átadására vonatkozólag. Szaniszló Jánost az AMEFA kiadta az Universitateának és a jóképességű centercsatár, aki közben elnyerte a román állampolgárságot, vasárnap valószínűleg már játszik is az „U” csapatában a Gloria ellen. Az Universitatea a játékos átadásáért két mérkőzést játszik Aradon az AMEFA-nak és ezekért csupán a nemzeti bajnokságban szokásos egyszeri Cluj—Arad távolság részére megállapított fix összeget kapja. Buteanu dr. még az éjszaka elutazott Bucurestibe Szaniszló I. igazolásáért és amennyiben sikerül elintéznie az ügyet, úgy Szaniszló vasárnap már új együsitetében debütál.

A vasárnapi Chinezul elleni barátságos mérkőzésre az AMEFA vezetősége autobus indítását határozta el, amely vasárnap délután 2 órakor indul a Dacia-kávéház elől. A viteldij 100 lei, amelyben nem foglaltatik benne a mérkőzés jegyének ára. Jelentkezési határidő szombaton délután 3 óra és jelentkezések az AMEFA irodájában (Str. Iosif Vulcan 3 sz.) eszközölhetők. A jelentkezők számától függ, hogy egy vagy két autobus viszi az AMEFA szurkolóit Timisoarára.

Kijelölték a Középeurópai Kupadöntőket vezető angol bírót

Budapestről jelentik: Az angol szövetség táviratilag értesítette az érdekelt feleket, hogy a budapesti Ferencváros—Sparta mérkőzést Walden, a prágait pedig Fogg vezeti. (Foggettette a Juventus—Sparta meccset Bernben.)

O Kattovicban is győztek a BEAC és vízpolócsapata. 100 gyors: 1. Csik 1 p. 10 mp., 2. Székely 1 p. 03 mp. — 100 hát: Karly lengyel 1 p. 16.4 mp. 2. Lengyel magyar 1 p. 17.0 mp. — 200 mell: 1. Csik 2 p. 58.5 mp. — A női mell: Kerlucki Dobeda 3 p. 26.3 mp. — Gyógy rekord. — Vízpoló: BEAC—Kattovic kombinált 12.1 (5:0).

O 1:1-re áll a Bucuresti—Lemberg tennismecss. Lembergben a Lemberg—Bucuresti női párosok tennismérkőzésén Hebda (lengyel) és Hamburger ellen 6:3, 6:1, 6:0, Schmidt (román) Koloz ellen 4:6, 6:2, 6:4, 3:6, 0:6 arányban. A verseny állása így 1:1.

O Beke és Szilárd visszatértek az arstba, miután sérülésük miatt amugysem tudtak játszani Stockholmban.

O A magyar származású Makó és Bkerültek az amerikai férőpáros bajnok döntőjébe, miután remek játékkal kiverték Allison, van Rhyn kettőst 6:4, 6:3, 6:3 arányban.

A legolcsóbban és a legkényelmesebben
a **SERVICIUL MARITIM ROMAN**
S. M. R.
hajóival utazhat

Palesztinába és Egyiptomba

valamint Török és Görögországba.
Szakszerű utitanács és információs
osztály.

Látogatási utazás-rendezés.
Információk céljából forduljon a
S. M. R. képviselőjéhez: 461

Kunstler

Utazási és vizumiroda Arad.

Bulev. Regina Maria 24. Telefon 86.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további
ára 10 szóig csupán **20 lei.** :: szó 2 lei. ::
Az apróhirdetések előre fizetendők.

LEVELEZÉS.

„Megpróbálom” jelígre levél van az
Aradi Közlöny kiadásában.

FIATAL LEANY ösmeretségét keresem,
amíg az támogatom. Leveleket „Szóra-
kozó partner” jelígre a kiadóba. 4:90

„Havi apanage” jelígre levél van a
kiadóban. 4:92

„Télen kettesben” jelígre levél van
a kiadóban. 4:93

HÁZASSÁG.

18 EVES feltűnően szép hajadon 400
hold földbirtok és készpénzhozománnyal
férjhezmenne. Fényképet azonnal küldök.
Bizony Ferenc házasságközvetítő irodája
Timisoara, Bul. Reg. Maria 7. 4859

ALKALMAZÁS.

GYAKORLOTT gyermekgondozóm ajánl-
kozok, vidékre is megy. Címét a ki-
adóba kér. 4882

Román tanítónőt, vagy intelligens
kisasszonyt délutánokra keresek kisleány
mellé, Bul. Reg. Ferdinand 83. 4:94

Megbízható minden szomszár fel-
vetőnk, Jegessy, Greceanu 7.

LAKÁS

MODERN négyszobás lakás november
1-re kiadó Dambava Roş e 19 alatt. 4893

KEISZOBÁS, konyha, ujonnan festett lak-
ás és elkülönített hűtőszobával szobáiban
o'c ón kiadó, Str. Dna Balasa 150 4881

NEGY parkettás szoba, fűdőszo-
ba, konyha, összes mellékhelyiségekkel ujon-
nan festve, kiadó, Str. Cielo Pop 1. 4883

OKTATÁS

MAGÁNTANULÓK külföldi vizsgákra is
biztos sikerrel készülhetnek Steiner tan-
nár intézetében Iosif Vulcan 4. 4776

ELLÁTÁS.

Zsidó urleánykák családias ott-
hont, lelkiismeretes tanítást, jó ellátást
mérésüket díjért kapnak Steiner inté-
zetben, Iosif Vulcan 4. 4489

VÉTEL ÉS ELADÁS

Menyasszonyi koszorú, fátoly és
csokorkülönlegességek legolcsóbb árban
„Hunnia”, Str. Metianu 4. 4857

NAGYON jókatban levő „Ingelen” 3 lán-
pás hálózati gép olcsón eladó. Cím a ki-
adóban. 4889

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, AUGUSZTUS 31

Bucuresti. 1.05: Rádiózenekar. 1.55:
Rádiózenekar. 2.35: Rádiózenekar. 6:
Katonazene 7.15: Katonazene 8.20:
Gramofon. 9.15: Jazz 10.50: Étermi ze-
ne. — Budapest 1.7.45: Torna Utána:
Hangszerek 11: Hírek 11.20: Pakots
József elbeszéléseiből. Felolvasás 1:
Déli harangszó. 1.05: Hangszerek 5.10:
Szegedi Boriska meséje. 6: Fotocellák,
fényelemek, Ikonoszkóp. Zakariás János
előadása. 6.25: „Kit és mit idézek” iro-
dalmi rejtélyverseny eredményét hir-
deti Bánóczy Dezső dr 6.40: Alvári Lő-
rinc énekel, zongorán kíséri Pongrácz
László 7.15: A magyar nép táncai. 7.45:
Cigányzenekar 9.10: A híres város,
Sztinyay Zoltán előadása. 9.10: A „Ci-
gánybáró” 3 felvonásos operett közve-
títése. 11.40: Hangverseny 12.15: Pata-
ky Vilmos jazz-zenekarának műsora. —
Budapest II. 6.05: V. Krausz Ilonka és
Pártos Ödön zongora-hegedűszonátákat

adnak elő. 7. Mezőgazdaság 7.30—8.30:
A Székelyvárosi Zenekar hangverseny-
ének közvetítése. 9.15: Hírek. 9.45—
10.40: Cigányzenekar. — Bécs: 1. Ope-
ralemezek. 2.10: Gramofon. 3: pusolina
Giannini lemezei 4.15: Olasz lecke. 5.05:
Mandolinzenekar. 6: Tánclémezek. 8:
Hírek. 8.15: „Fidelio”. Beethoven
rája Salzburgból. Vezényli Artu-
canini. 11.05: Katonazene 12.45—
napi és mai slágerek. jazz-zene
Belgrád. 1: Rádiózenekar 5:
zene 6: Beethoven: Vonósnégy
közvetítés Salzburgból, 11.20
zene. 12.30: Táncczene az au-
Deutschlandsender. 7.10: Tor-
Könnnyű zene. 1: Könnnyű zene-
nyű zene. 5: Köln 7.45: Kö-
8: Könnnyű zene 9.10: Köln.
számok 12: Tarka műsor.
zene. — Hellsberg. 6: Man-
7.30: Breslau. 9: Ajtatossá-
na asszonyoknak 1: Tarka
Gyermekeknek 5: Köln 7.2
számok 8.20: Lipcse. 10.10
11.30: Sport. 11.50—1: Tán-
Milano. 12.30: Szalontrió. 2.0
zene. 6.10: Táncczene. 9.40:
11: Táncczene

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak.
Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.